



REPUBLIKA SLOVENIJA  
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana

T: 01 471 22 11  
F: 01 471 29 78  
E: glavna.pisarna@mors.si  
www.mors.si

Številka: 604-SS/2012-9-0672  
Datum: 7.1.2013

Na podlagi drugega odstavka 31. člena Zakona o gasilstvu (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo) izdajam

**PROGRAM USPOSABLJANJA ZA PRIDOBITEV POKLICA  
GASILEC**

## KAZALO

A SPLOŠNI DEL .....	3
1 IME PROGRAMA .....	3
2 UTEMELJITEV PROGRAMA .....	3
3 CILJNA SKUPINA .....	3
4 CILJI PROGRAMA .....	4
5 TRAJANJE PROGRAMA .....	4
6 OBVEZNI NAČINI VMESNEGA PREVERJANJA IN OCENJEVANJA ZNANJA .....	5
7 POGOJI ZA VKLJUČITEV V PROGRAM .....	7
8 POGOJI ZA NAPREDOVANJE V PROGRAMU .....	7
9 POGOJI ZA USPEŠNO DOKONČANJE PROGRAMA .....	8
10 KAJ UDELEŽENEC PRIDOBI S TEM PROGRAMOM .....	8
11 ORGANIZACIJA USPOSABLJANJA .....	8
12 POSEBNOSTI IZVEDBE PROGRAMA .....	10
13 IZOBRAZBA, ZNANJE, VEŠČINE IN DELOVNE IZKUŠNJE, KI JIH MORAJO IMETI IZVAJALCI PROGRAMA .....	10
14 VIDEZ LISTINE .....	10
15 AVTORJI PROGRAMA IN KATALOGOV .....	10
B POSEBNI DEL .....	11
16 PREDMETNIK .....	11
17 KATALOG ZNANJA .....	12
18 KONČNA DOLOČBA .....	59

## **A SPLOŠNI DEL**

### **1 IME PROGRAMA**

Program usposabljanja za pridobitev poklica gasilec (v nadaljevanju program).

### **2 UTEMELJITEV PROGRAMA**

Skladno z določbo 4. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09 s popr., 65/09 s popr., 20/11) se lahko v organih državne uprave za potrebe službe organizira opravljanje izobraževalne dejavnosti po posebnem zakonu. Mogoče je, da se drugače uredijo vsebinska strokovna vprašanja, ki se nanašajo na sprejemanje programov, njihovo izvajanje, financiranje in druga vprašanja, ki jih ureja šolska zakonodaja.

V Zakonu o gasilstvu (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo) je opredeljeno, da se za izobraževanje in usposabljanje s področja gasilstva pri ministrstvu, pristojnem za varstvo pred požarom, ustanovi in zagotavlja delovanje gasilske šole. Izobraževanje poklicnih gasilcev poteka po programih, ki jih predpiše minister v sodelovanju z Združenjem slovenskih poklicnih gasilcev. Poklicne kompetence za poklic gasilec/gasilca so določene v poklicnem standardu 8610.010.5.0 (Uradni list RS, št. 21/07).

Poklicni gasilec je delavec v poklicni gasilski enoti ali v poklicnem jedru druge gasilske enote oziroma delavec, ki opravlja operativne naloge gasilstva v gospodarski družbi, zavodu ali drugi organizaciji. Kandidat za gasilca, ki poklicno opravlja naloge gasilstva, mora v 18 mesecih po sklenitvi delovnega razmerja uspešno zaključiti izobraževanje v gasilski šoli po programu za poklicne gasilce in opraviti predpisan strokovni izpit. Kandidat s tem ne pridobi stopnje strokovne izobrazbe, ampak nov poklic ter razširi oziroma poglobi posebno znanje, potrebno za opravljanje tega poklica.

Dosedanji program usposabljanja za poklic gasilec iz leta 2007 je treba prenoviti zaradi vsebinske uskladitve s poklicnim standardom ter z metodologijo priprave izobraževalnih programov za zaščito, reševanje in pomoč.

### **3 CILJNA SKUPINA**

Usposabljanje je namenjeno posameznikom, ki želijo poklicno opravljati operativne naloge gasilstva v formacijskih sestavah gasilskih enot (poklicne gasilske enote, prostovoljne gasilske enote, gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije).

Ciljna skupina so:

- posamezniki, ki jih na usposabljanje pošljejo poklicne gasilske enote;
- posamezniki, ki jih na usposabljanje pošljejo prostovoljna gasilska društva, ki so na podlagi 20. člena Uredbe o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč (Uradni list RS, št. 92/07) določena za opravljanje nalog zaščite in reševanje širšega pomena;
- posamezniki, ki jih na usposabljanje pošljejo pravne osebe, ki morajo skladno s predpisi imeti organizirano gasilsko službo;
- posamezniki, ki si želijo pridobiti poklic gasilca (samoplačniki).

Prednost pri vpisu bodo imeli udeleženci, ki prihajajo iz poklicnih ali prostovoljnih gasilskih enot.

#### **4 CILJI PROGRAMA**

Splošni cilj programa je usposobiti udeležence za opravljanje preventivnega in operativnega dela na področju gasilstva, varstva pred požarom ter zaščite in reševanja ob naravnih in drugih nesrečah.

Temeljni cilji programa so usposobiti udeležence za samostojno gašenje požarov, tehnično reševanje ob naravnih in drugih nesrečah, ukrepanje ob nesrečah z nevarnimi snovmi, organiziranje preventivnega dela, varovanje ljudi, živali, premoženja in okolja pred požarom ter opravljanje drugih del na področju gasilstva.

Posebni cilji so:

- osvojiti teoretično znanje za delo operativnega gasilca;
- pridobiti osnovne gasilske veščine pri uporabi orodij in naprav v gasilstvu;
- se usposobiti za izvajanje operativnih postopkov dela: gašenje požarov, tehnično reševanje, ob naravnih in drugih nesrečah, posredovanje ob nesrečah z nevarnimi snovmi, izvajanje požarno-preventivnih ukrepov ter drugih nalog s področja zaščite in reševanja v skupini;
- spoznati ukrepe varnosti in zdravja pri delu ter jih upoštevati pri svojem delu;
- spoznati sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter temelje zakonske ureditve;
- spoznati organizacijske in tehnične ukrepe požarne varnosti v bivalnem, delovnem in naravnem okolju;
- pridobiti teoretično in praktično znanje prve in nujne medicinske pomoči za pomoč sebi in drugim;
- oblikovati pravilen odnos do telesne kulture in pridobiti trajnejše navade na tem področju, hkrati pa se tudi fizično usposobiti za opravljanje praktičnih veščin;
- znati povezati pridobljeno teoretično znanje s praktičnim delom v gasilski enoti;
- spoznati glavne taktične pristope gasilskih enot pri različnih vrstah intervencij.

#### **5 TRAJANJE PROGRAMA**

Usposabljanje traja 24 tednov oziroma 911 pedagoških ur, od katerih je 401 ura namenjena teoretičnemu in 510 ur praktičnemu usposabljanju.

Število ur, namenjenih posameznim tematskim sklopom, je mogoče prilagoditi glede na predznanje in napredek udeležencev med usposabljanjem skladno s predvidenimi cilji in namenom usposabljanja.

## 6 OBVEZNI NAČINI VMESNEGA PREVERJANJA IN OCENJEVANJA ZNANJA

Tematski sklopi	Vrste preverjanja in ocenjevanja znanja
Poročanje na delovnem mestu – <b>PIS</b>	vmesno ocenjevanje končni izpit
Spoprijemanje s stresom – <b>STR</b>	ni ocenjevanja
Varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami ter varstvo pred požarom – <b>VPN</b>	vmesno ocenjevanje končni izpit
Prva in nujna medicinska pomoč za prve posredovalce – <b>PPO</b>	vmesno ocenjevanje končni izpit
Varnost in zdravje pri delu – <b>VZD</b>	končni izpit
Športni praktikum – <b>SPO</b>	vmesno preverjanje
Osnovne gasilske veščine – <b>OGV</b>	vmesno ocenjevanje zaključni izpit
Operativni postopki dela – <b>OPD</b> : – operativni postopki dela, – operativni postopki dela – požari v naravi	vmesno ocenjevanje zaključni izpit
Požarna varnost – <b>POV</b>	vmesno ocenjevanje zaključni izpit
Gasilno orodje in naprave – <b>GOR</b>	vmesno ocenjevanje zaključni izpit
Osnove tehnične mehanike – <b>OTM</b>	vmesno ocenjevanje končni izpit
Kemija v gasilstvu, osnove gorenja in gašenja s poskusi – <b>KEM</b>	vmesno ocenjevanje končni izpit
Osnove elektrotehnike in sistema zvez – <b>ELZ</b>	vmesno ocenjevanje končni izpit
Osnove računalništva in informatike – <b>RAČ</b>	ni ocenjevanja
Gradbeništvo – <b>GRA</b>	ni ocenjevanja
Praktično usposabljanje – <b>PRA-POLIGON</b>	vmesno ocenjevanje zaključni izpit
Praktično usposabljanje z delom v enoti – <b>PRA-ENOTA</b>	vmesno ocenjevanje pisno poročilo

V tem programu se znanje udeležencev ocenjuje pri teoretičnem in praktičnem usposabljanju ter praktičnem usposabljanju z delom pri delodajalcu.

Znanje ocenjujejo predavatelji in inštruktorji (nosilci predmeta), ki predmet poučujejo. Pred začetkom usposabljanja udeležence seznanijo z učnimi cilji, obsegom učne vsebine, oblikami, načini in merili ocenjevanja znanja ter z dovoljenimi pripomočki pri ocenjevanju.

Vodja programa pred začetkom usposabljanja s predavatelji in inštruktorji poenoti merila ocenjevanja znanja.

Znanje udeležencev usposabljanja se pri teoretičnem in praktičnem usposabljanju ocenjuje z opisnima ocenama *opravil* in *ni opravil*, ocena *opravil* je pozitivna. Udeleženec usposabljanja mora za pozitivno oceno doseči najmanj 60 % vseh točk.

V programu se znanje ocenjuje z vmesnim ocenjevanjem znanja, končnimi izpiti in zaključnim izpitom. Vmesno ocenjevanje znanja poteka med usposabljanjem, s končnim izpitom se znanje ocenjuje po končanih predavanjih pri predmetih, iz katerih se ne opravlja zaključni izpit.

Udeleženec usposabljanja mora do konca usposabljanja obvezno opraviti 80-urno praktično usposabljanje z delom v gasilski enoti. Po končanem praktičnem usposabljanju mora pripraviti pisno poročilo, v katerem opiše potek in posebnosti praktičnega usposabljanja. Poročilo mora obsegati naslednje sklope in vsebine:

- naslovnico,
- opis osebne in skupinske varovalne opreme, vozil in druge opreme v enoti,
- opis opreme, namenjene vzdrževanju opreme,
- opis operativne strukture in odzivanja,
- opis preventivne dejavnosti v enoti,
- opis intervencij in opravljenih postopkov na njej,
- dnevnik praktičnega usposabljanja.

Poročilo oceni vodja usposabljanja oziroma njegov namestnik.

Pogoj za pristop k zaključnemu izpitu je uspešno opravljeno vmesno in končno ocenjevanje pri vseh predmetih, oddano pisno poročilo o praktičnem usposabljanju z delom v enoti ter najmanj 95-odstotna prisotnost na teoretičnem delu in 100-odstotno opravljene obveznosti pri praktičnem delu usposabljanja.

Izpolnjevanje obveznosti po programu ob koncu usposabljanja za vsakega udeleženca ugotavlja vodja programa.

Predmeti zaključnega izpita so:

- požarna varnost,
- gasilno orodje in oprema,
- osnovne gasilske veščine,
- operativni postopki dela,
- praktično usposabljanje.

Zaključni izpit se opravlja ustno in praktično pred izpitno komisijo. Zaključni izpit se opravlja po končanem usposabljanju. Za kandidate, ki niso bili uspešni, se določi dodatni jesenski rok.

Za opravljanje zaključnega izpita se za vsako generacijo imenuje komisija za zaključni izpit. Komisijo imenuje najpozneje en mesec pred koncem usposabljanja vodja Izobraževalnega centra za zaščito in reševanje. Komisijo za zaključni izpit sestavljajo: predsednik, namestnik, tajnik in najmanj dva člana. Predsednik komisije za zaključni izpit je vodja Gasilske šole, namestnik in člani komisije pa so imenovani izmed predavateljev in inštruktorjev, ki izvajajo usposabljanja v programu. S sklepom o imenovanju vodja ICZR določi tudi naloge predsednika in članov komisije za zaključni izpit. Tajnik izpitne komisije se imenuje izmed zaposlenih v ICZR. Ista komisija je imenovana tudi za izvedbo jesenskega roka zaključnega izpita.

### **Potek ustnega dela zaključnega izpita**

Pri ustnem izpitu se pri vseh predmetih pripravi vsaj pet izpitnih listkov več, kot je kandidatov, ki opravljajo izpit.

Ustni del izpita se začne, ko predsednik izpitne komisije pokliče kandidata, da si izbere izpitni listek. Izpitni listki morajo biti predloženi tako, da pri izbiri kandidat ne more videti njihove vsebine. Ustni izpit traja največ 20 minut. Kandidat ima pred začetkom ustnega izpita pravico do desetminutne priprave. Med potekom ustnega izpita se lahko pripravlja naslednji kandidat. Kandidat odgovarja na vprašanja z izpitnega listka. Kandidat nima pravice zamenjati izpitnega

listka. Izpraševalec lahko kandidatu postavlja dodatna vprašanja, s katerimi se razčlenjujejo vprašanja z izpitnega listka.

Uporabljen listek kandidat vrne izpitni komisiji.

Kandidati na zaključnem izpitu isti dan lahko opravljajo največ dva predmeta iz ustnega dela zaključnega izpita.

### **Potek praktičnega dela zaključnega izpita**

Praktični del zaključnega izpita poteka skladno z načrtom o izvedbi praktičnega dela zaključnega izpita, iz katerega so razvidni tudi podrobnejši opisi praktičnih vaj. Ocenjujejo se vse veščine iz kataloga znanja. Izvajalci praktičnega ocenjevanja morajo udeležence pred začetkom vaje seznaniti s cilji ter potekom vaje.

Ocenjujejo se sposobnost kandidata za povezovanje teoretičnega in praktičnega znanja, posebej pa še upoštevanje načel varnosti in zdravja pri delu, izvajanja osnovnih gasilskih veščin, operativnih postopkov dela in sposobnost dela v skupini.

### **Ocenjevanje kandidatov na zaključnem izpitu**

Uspeh kandidatov se ocenjuje z opisnimi ocenami *opravil* ali *ni opravil*.

Kandidat, ki teoretičnega dela zaključnega izpita ni v celoti opravil pozitivno, se ne more udeležiti ocenjevanja praktičnega dela zaključnega izpita.

Kandidat, ki je bil pri teoretičnem delu negativno ocenjen iz največ dveh predmetov, ima pravico popravljati negativno ocenjene predmete.

Kandidat, ki je pri teoretičnem delu negativno ocenjen iz več kot dveh predmetov, mora ponovno opravljati teoretični del zaključnega izpita iz vseh predmetov.

Kandidat, ki je negativno ocenjen pri praktičnem delu zaključnega izpita, lahko opravlja popravni izpit iz tega dela.

Kandidat lahko največ dvakrat ponovno opravlja popravne izpite iz predmetov zaključnega izpita ali zaključni izpit v celoti.

Udeleženec usposabljanja mora usposabljanje zaključiti in opraviti zaključni izpit najpozneje v enem letu po končanem (zaključenem) programu.

## **7 POGOJI ZA VKLJUČITEV V PROGRAM**

V program se lahko vključijo udeleženci, ki:

- imajo končano srednjo tehnično ali srednjo strokovno izobrazbo (V. stopnja splošne šolske izobrazbe),
- so polnoletni,
- niso v kazenskem postopku in niso bili pravnomočno obsojeni za kaznivo dejanje zoper življenje, telo in premoženje,
- so opravili zdravniški pregled skladno z določili Pravidnika o ugotavljanju zdravstvenih sposobnosti operativnih gasilcev. Potrdilo o zdravstveni sposobnosti operativnega gasilca mora biti veljavno najmanj do konca usposabljanja.

## **8 POGOJI ZA NAPREDOVANJE V PROGRAMU**

Pogoj za napredovanje so opravljene vse predpisane obveznosti in opravljeni preizkusi psihofizičnih sposobnosti ter uspešno opravljena vmesna ocenjevanja znanja.

Zaradi izvajanja posebno zahtevnih vaj med usposabljanjem se na začetku usposabljanja, pred odhodom na praktično usposabljanje z delom v enoti in pred zaključkom usposabljanja opravi preizkus psihofizičnih sposobnosti. Preizkus se opravi skladno z merili, ki so sestavni del programa (priloga 1) in se uporabljajo do sprejema ustreznega programa ugotavljanja psihofizičnih sposobnosti operativnih gasilcev.

Udeležencu, ki ob izvajanju vaj oziroma testiranju psihofizičnih sposobnosti ne pokaže zadovoljive psihofizične pripravljenosti oziroma napredka, vodja usposabljanja zaradi zagotavljanja najvišje mogoče stopnje varnosti predlaga nadaljnje ukrepe.

## **9 POGOJI ZA USPEŠNO DOKONČANJE PROGRAMA**

Udeleženec usposabljanja za poklic gasilec uspešno konča usposabljanje, če je bil najmanj 95 odstotkov ur prisoten na teoretičnem delu ter ima stoodstotno opravljene obveznosti pri praktičnem delu usposabljanja.

Poleg tega mora uspešno:

- opraviti vse teoretične tematske sklope,
- opraviti obveznosti pri praktičnem usposabljanju po programu,
- opraviti praktično usposabljanje z delom v enoti,
- zaključiti usposabljanje po Programu usposabljanja za varno delo z motorno žago,
- biti uspešen pri zaključnem ocenjevanju teoretičnega in praktičnega znanja.

## **10 KAJ UDELEŽENEC PRIDOBI S TEM PROGRAMOM**

Udeleženec po uspešno opravljenem programu pridobi teoretično in praktično znanje za opravljanje operativnih nalog gasilstva. Udeleženec pridobi poklic gasilec in s tem izpolni pogoj za opravljanje poklicnega dela v gasilstvu.

## **11 ORGANIZACIJA USPOSABLJANJA**

Nosilec usposabljanja je Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, izvajalec pa je Gasilska šola.

Vsebine usposabljanja se izvajajo s teoretičnim in praktičnim učnim procesom v razredno-predmetni organizaciji. Razred lahko šteje največ 30 udeležencev. Generacija ima lahko največ dva razreda. Pri praktičnem usposabljanju se skupine oblikujejo skladno z gasilsko formacijo.

Strokovno teoretično in praktično usposabljanje za pridobivanje spretnosti, veščin in izurjenosti poteka v objektih, na vadiščih in drugih površinah, ki so del Izobraževalnega centra za zaščito in reševanje Republike Slovenije ali so v njegovem upravljanju, in v drugih objektih, na vadiščih ter območjih, če je za izvedbo usposabljanja to treba.

Za izvedbo usposabljanja se izdelata načrt, ki obsega cilje, način izvedbe, časovni potek, varnostne ukrepe, zdravstveno oskrbo ter odgovorne osebe. V načrtu se prav tako opredeli osebna zaščitna oprema inštruktorjev in udeležencev.



Udeleženci usposabljanja morajo biti pred začetkom usposabljanja seznanjeni z zaščitno in reševalno opremo, ki je namenjena osebni zaščiti gasilca ter dodatni zaščiti pri gasilskih intervencijah.

Udeleženci usposabljanja, organizatorji, predavatelji in inštruktorji morajo pri praktičnem usposabljanju uporabljati zaščitno in reševalno opremo, ki je določena v Pravilniku o gasilskih uniformah, oznakah, činih, opremi ter izkaznicah (Uradni list RS, št. 95/07 in 93/11).

Zaradi izjemne zahtevnosti praktičnega dela usposabljanja se pri izvajanju vaj prednostno upoštevajo načela varnosti in zdravja pri delu.

Teoretične in praktične vsebine se izvajajo na podlagi učnih načel nazornosti, sistematičnosti, postopnosti, aktivnosti in ekonomičnosti.

Vsebine se podajajo v frontalni učni obliki in s samostojnim delom v skupini, dvojicah in individualno.

V učnem procesu se uporabljajo učna sredstva: vizualna, avdio, avdiovizualna in multimedijska, pa tudi trenažerji, simulatorji, gasilska reševalna oprema idr.

Predavatelji pripravijo gradivo v ustrezni elektronski ali drugi obliki.

Za vodenje urnika in prisotnosti udeležencev Gasilska šola izdela in vodi dnevnik usposabljanja.

Skladno z določili šolskega reda lahko vodja programa oziroma usposabljanja na podlagi utemeljene prošnje udeležencu odobri začasno odsotnost.

Če je udeleženec odsoten v času, ko se izvajajo teoretične vsebine ali vaje, na katerih je prisotnost pogoj za uspešno dokončanje programa usposabljanja, mora zamujeno opraviti naknadno, in sicer najpozneje do konca usposabljanja.

Med 80-urnim praktičnim usposabljanjem z delom v enoti, v katero je udeleženec razporejen, mora pod vodstvom mentorja:

- spoznati osebno in skupinsko varovalno opremo, vozila in drugo opremo v enoti,
- spoznati opremo za vzdrževanje opreme v enoti,
- spoznati operativne strukture in odzivanje v enoti,
- spoznati preventivne dejavnosti v enoti,
- sodelovati na intervencijah,
- pripraviti seminarsko nalogo pri predmetih OGV in OPD,
- pripraviti poročilo o praktičnem usposabljanju z delom v enoti.

Poklicne gasilske enote in prostovoljna gasilska društva, ki so po 20. členu Uredbe o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč določene za opravljanje nalog zaščite in reševanja širšega pomena krijejo kandidatom, ki jih pošljejo na usposabljanje, nadomestilo za plačo, potne stroške, stroške prehrane in namestitve. Stroške usposabljanja krije Uprava RS za zaščito in reševanje.

Pravne osebe, ki morajo v skladu s predpisi imeti organizirano gasilsko službo praviloma krijejo kandidatom, ki jih pošljejo na usposabljanje, celotne stroške usposabljanja, nadomestilo za plačo, potne stroške, stroške prehrane in namestitve.

Samoplačniki plačajo celotne stroške usposabljanja, potne stroške, stroške prehrane in namestitve.

## **12 POSEBNOSTI IZVEDBE PROGRAMA**

Po teoretičnem in praktičnem usposabljanju ter opravljenem stažiranju v enoti imajo udeleženci na voljo najmanj tri delovne dni za pripravo na zaključno ocenjevanje.

## **13 IZOBRAZBA, ZNANJE, VEŠČINE IN DELOVNE IZKUŠNJE, KI JIH MORAJO IMETI IZVAJALCI PROGRAMA**

Izvajalci strokovnoteoretičnih predmetov morajo imeti praviloma visokošolsko izobrazbo ustrezne smeri ter najmanj dve leti delovnih izkušenj v gasilstvu oziroma na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Izvajalci praktičnih vaj morajo imeti najmanj srednješolsko izobrazbo in najmanj tri leta delovnih izkušenj v gasilstvu oziroma na področju nujne medicinske pomoči.

Izvajalci in inštruktorji morajo imeti pedagoško-andragoško izobrazbo oziroma znanje s tega področja.

## **14 VIDEZ LISTINE**

Udeleženec usposabljanja po koncu usposabljanja in po vseh opravljenih obveznostih, ki jih določa program, dobi obvestilo o opravljenih obveznostih po programu za poklic gasilec.

Udeleženec usposabljanja, ki uspešno opravi zaključni izpit, dobi potrdilo o uspešno zaključenem usposabljanju za poklic gasilec.

Udeleženec, ki se je udeležil usposabljanja, a ga ni uspešno opravil, dobi potrdilo o udeležbi z navedbo opravljenih obveznosti iz programa.

## **15 AVTORJI PROGRAMA IN KATALOGOV**

Avtorji programa in katalogov so:

- Aleš Cedičnik, Uprava RS za zaščito in reševanje,
- Marko Zibelnik, Uprava RS za zaščito in reševanje,
- Milan Dubravac, Uprava RS za zaščito in reševanje,
- Andrej Biaggio, Uprava RS za zaščito in reševanje,
- Olga Andrejek, Uprava RS za zaščito in reševanje,
- mag. Zdenka Krese, Uprava RS za zaščito in reševanje,
- Andreja Markovič, ESTRA marketing, d. o. o., Ljubljana
- Marko Tomazin, Gasilska brigada Ljubljana,
- Milan Kroflič, Poklicna gasilska enota Celje,
- mag. Florjan Gros, Gasilska reševalna služba Kranj,
- Robert Kejžar, Gasilska zveza Jesenice,
- Simona Oblak Zorko, Gasilska zveza Slovenije,
- Dušan Weber, Osnovna šola Ig,
- Marija Premrl, Osnovna šola Brezovica,
- dr. Aleš Jug, Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo,
- Jure Dolinar, Gasilska brigada Ljubljana,
- mag. Žarko Trušnovec, Osnovna šola Tolmin,
- Anton Posavec, Univerzitetni klinični center Ljubljana.

**B POSEBNI DEL****16 PREDMETNIK**

Vsebine		Število pedagoških ur		
		Skupaj	P	V
1.	Poročanje na delovnem mestu – PIS	12	12	0
2.	Spoprijemanje s stresom – STR	15	15	0
3.	Varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami ter varstvo pred požarom – VPN	21	21	0
4.	Prva in nujna medicinska pomoč za prve posredovalce – PPO	71	29	42
5.	Varnost in zdravje pri delu – VZD	12	12	0
6.	Športni praktikum – SPO	40	6	34
7.	Osnovne gasilske veščine – OGV	33	33	0
8.	Operativni postopki – OPD	36	36	0
	– operativni postopki dela – OPD-PVN	33	9	24
	– operativni postopki dela – OPD-MŽ	45	6	39
9.	Požarna varnost – POV	60	54	6
10.	Gasilno orodje in naprave – GOR	75	75	0
11.	Osnove tehnične mehanike – OTM	30	30	0
12.	Kemija v gasilstvu, osnove gorenja in gašenja s poskusi – KEM	36	36	0
13.	Osnove elektronike in sistema zvez – ELZ	15	15	0
14.	Osnove računalništva in informatike – RAČ	9	3	6
15.	Gradbeništvo – GRA	9	9	0
16.	Praktično usposabljanje – PRA-POLIGON	279	0	279
17.	Praktično usposabljanje z delom – PRA-ENOTA	80	0	80
	<b>SKUPAJ:</b>	<b>911</b>	<b>401</b>	<b>510</b>

Legenda:

P: predavanje

V: vaje

## 17 KATALOG ZNANJA

Katalog znanja za predmet vsebuje ime predmeta oziroma vsebine, predmetno specifične kompetence in operativne cilje. Operativni cilji določajo razmerje med informativnimi in formativnimi cilji.

### Ime predmeta: Poročanje na delovnem mestu – PIS

Vsebina	Informativni cilji (vsebina, teorije, modeli, strokovni standardi) Udeleženec:	Formativni cilji (veščine, metode, postopki, koncepti, strategije) Udeleženec:
Osnove poslovnega poročanja	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna vlogo jezika v komunikaciji,</li> <li>– pozna vlogo poslovnih besedil v komunikacijskem procesu;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– zaveda se pomembnosti ustrezne jezikovne komunikacije na delovnem mestu;</li> </ul>
Poročanje na delovnem mestu	<ul style="list-style-type: none"> <li>– seznanjeni se z ustreznimi pisnimi in ustreznimi poročanjem na delovnem mestu;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– nadrejenim zna sporočati pomembne podatke,</li> <li>– zna se dogovarjati pri timskem delu (zapositi za dodatno pomoč ali sodelovanje),</li> <li>– zna voditi ustrezne dnevnik, zapisnik in drugo evidenco o svojem delu,</li> <li>– zna posredovati znanje novim sodelavcem tako, da upošteva navodila proizvajalcev opreme in opiše posebnosti pri delu z opremo;</li> </ul>
Pravopisna pravila	<ul style="list-style-type: none"> <li>– ponovi pravila slovenskega pravopisa in slovnice (kot so raba velikih in malih črk, raba ločil, pisanje skupaj in narazen, posebnosti pri sklanjanju, raba predlogov);</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– zna napisati poslovne dopise brez večjih pravopisnih napak;</li> </ul>
Jezikovni priročniki	<ul style="list-style-type: none"> <li>– seznanjeni se s prosto dostopnimi spletnimi jezikovnimi priročniki;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– zna si s priročniki pomagati, če ima težave pri pisanju;</li> </ul>
Enotna gasilska terminologija	<ul style="list-style-type: none"> <li>– seznanjeni se s problematiko rabe strokovnega izrazoslovja, npr. razlikovanje med žargonsko in strokovno rabo, slovenjenje novih terminov,</li> <li>– spozna program <i>Vulkan</i>;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– dosledno uporablja strokovno izrazje posameznih gasilskih predmetov,</li> <li>– zaveda se problematike pri rabi gasilske terminologije;</li> </ul>
Uporaba najpogostejših kratic	<ul style="list-style-type: none"> <li>– seznanjeni se z načini tvorjenja kratic in njihovo rabo;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– primerno uporablja kratice, če nedvomno ve, da jih bo naslovnik razumel;</li> </ul>
Pisanje poročila (o	<ul style="list-style-type: none"> <li>– seznanjeni se z obliko, vsebino in slogom</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– napiše poročilo, tako da vključi vse bistvene</li> </ul>

intervenciji, praktični vaji ali delovni praksi)	poročila in njegovim namenom (zakaj kdo komu kaj poroča);	podatke (kraj, čas, opis dogodka/nesreče/vaje, potek intervencije/akcije, posledice, uspešnost itn.), – napiše poročilo s prakse;
Pisanje poslovnih dopisov	– seznanjeni se z vrstami poslovnih dopisov, ki jih lahko sreča na delovnem mestu, – pozna njihovo zgradbo in nujne vsebinske sestavine;	– zna napisati dopise v različnih oblikah z jasnim namenom, npr. zapisnik (o požarnopreventivnem pregledu, o sestanku), prošnjo za delovno mesto, življenjepis, pritožbo, vabilo, zahvalo, opravičilo, priporočilo, izjavo, pooblastilo, obvestilo, naročilo, prošnjo, e-dopis;
SPIN	– seznanjeni se z aktualnimi obrazci za poročanje v gasilstvu;	– zna pravilno izpolniti obrazce;
Urejanje zapiskov	– zna urejati zapiske;	– zna se iz zapiskov učiti ter jih uporabiti kot vir informacij v prihodnosti;
Navodila za izdelavo seminarske naloge	– seznanjeni se s primerno vsebino, obliko in slogom seminarske naloge.	– zna med šolanjem izdelati seminarsko nalogo.

**Ime predmeta: Spoprijemanje s stresom – STR**

<b>Vsebina</b>	<b>Informativni cilji</b> (vsebina, teorije, modeli, strokovni standardi) Udeleženeec:	<b>Formativni cilji</b> (veščine, metode, postopki, koncepti, strategije) Udeleženeec:
Narava stresa	<ul style="list-style-type: none"> <li>– razume stres kot naravni pojav,</li> <li>– pozna dejavnike stresa in njegov vpliv na človekovo delovanje,</li> <li>– našteje in zna pojasniti vrste stresa,</li> <li>– pozna vrste in pojavnosti stresnih situacij;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– prepozna simptome stresa pri sebi in drugih,</li> <li>– obvladuje učinkovito upravljanje stresa in spoprijemanje z njim;</li> </ul>
Stresna izpostavljenost gasilcev	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna različne vire stresa in njihovo delovanje,</li> <li>– razume kumulativno naravo stresa,</li> <li>– zna razložiti nastanek in posledice potravmatske stresne motnje;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– spodbuja sodelavce k osebemu napredku;</li> </ul>
Znaki stresne preobremenjenosti	<ul style="list-style-type: none"> <li>– zna prepoznati znake akutnega, zakasnelega in kumulativnega stresa,</li> <li>– zna prepoznati simptome potravmatske stresne motnje;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– prepozna simptome potravmatske stresne motnje pri sebi in drugih;</li> </ul>
Učinkovito spoprijemanje s stresom	<ul style="list-style-type: none"> <li>– razume naravni potek procesa spoprijemanja s stresom in njegove kritične točke,</li> <li>– obvladuje temeljna pravila in veščine uspešnega spoprijemanja s stresom,</li> <li>– zna prepoznati potrebo po strokovni pomoči in ve, kje jo poiskati;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– spodbuja sodelavce k dodatnemu usposabljanju in izobraževanju in jim pri tem pomaga,</li> <li>– z občani govori pomirjujoče,</li> <li>– poskuša vzpostaviti zaupljiv odnos,</li> <li>– ob nesrečah občanom vliva optimizem za rešitev težav;</li> </ul>
Dolgoročno upravljanje stresa	<ul style="list-style-type: none"> <li>– razume prednosti dolgoročnega upravljanja stresa,</li> <li>– zna uporabljati različne strategije in tehnike dolgoročnega upravljanja stresa.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– se vključuje v sistem psihološke pomoči za reševalce.</li> </ul>

**Ime predmeta: Varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami ter varstvo pred požarom – VPN**

<b>Vsebina</b>	<b>Informativni cilji</b> (vsebina, teorije, modeli, strokovni standardi) Udeleženeec:	<b>Formativni cilji</b> (veščine, metode, postopki, koncepti, strategije) Udeleženeec:
Splošno	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna delitev oblasti v Sloveniji,</li> <li>– pozna organiziranost in pristojnosti različnih vej oblasti v Sloveniji,</li> <li>– razlikuje pravne akte glede na položaj (podrejeni in nadrejeni predpisi),</li> <li>– pozna osnovne stebre nacionalne varnosti;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– razlikuje med posameznimi vejami oblasti in pozna njihove naloge,</li> <li>– loči stebre nacionalne varnosti in pozna njihov namen;</li> </ul>
Varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna predpise, ki urejajo varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami,</li> <li>– spozna ogroženost Slovenije zaradi naravnih in drugih nesreč,</li> <li>– spozna temeljne dele sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami,</li> <li>– spozna vrste, naloge in organiziranost sil za zaščito, reševanje in pomoč,</li> <li>– pojasnjuje dolžnosti in pravice državljanov v varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami,</li> <li>– pozna in utemeljuje svojo vlogo pri osebni in vzajemni pomoči;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna načine delovanja v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami na lokalni in državni ravni,</li> <li>– razlikuje nesreče glede na vzrok, obseg, posledice itn.</li> <li>– pozna območja, ki zaradi nesreč spadajo med bolj ogrožena v Sloveniji,</li> <li>– razume cikel celostnega upravljanja tveganj ob naravnih in drugih nesrečah,</li> <li>– zna uporabljati uredbo o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito reševanje in pomoč;</li> </ul>
Varstvo pred požarom	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna Zakon o varstvu pred požarom,</li> <li>– seznanjeni se z osnovnimi podzakonskimi akti s področja varstva pred požarom;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– zna uporabljati temeljna določila Zakona o varstvu pred požarom,</li> <li>– zna uporabljati podzakonske akte s področja varstva pred požarom;</li> </ul>
Gasilstvo	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna Zakon o gasilstvu,</li> <li>– seznanjeni se z osnovnimi podzakonskimi akti s področja gasilstva,</li> <li>– pozna predpise, ki posegajo v delo in delovanje gasilskih organizacij.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– zna uporabljati temeljna določila Zakona o gasilstvu,</li> <li>– uporablja in izvaja pravila gasilske službe,</li> <li>– upošteva poslovnik kakovosti enote,</li> <li>– zna aktivirati ustrezne službe in zagotavlja logistično pomoč,</li> <li>– pozna sistem sporočanja</li> </ul>

		predlaganih sprememb in izboljšav, – uporablja podzakonske akte, ki izhajajo iz zakona o gasilstvu.
--	--	---



**Ime predmeta: Prva in nujna medicinska pomoč za prve posredovalce – PPO**

<b>Vsebina</b>	<b>Informativni cilji</b> (vsebina, teorije, modeli, strokovni standardi) Udeleženeec:	<b>Formativni cilji</b> (veščine, metode, postopki, koncepti, strategije) Udeleženeec:
Prva in nujna medicinska pomoč (NMP)	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna pojme prve in nujne medicinske pomoči ter njun pomen v vsakdanjem življenju in še posebej ob nesrečah,</li> <li>– pozna pomen zdravega načina življenja pri preprečevanju nesreč;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– razume pomen pravočasnih in ustreznih ukrepov prve in nujne medicinske pomoči pri reševanju življenja ter pozna dejavnike v reševalni verigi;</li> <li>–</li> </ul>
Organizacija službe NMP v Sloveniji	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna organizacijo in delovanje službe NMP v Sloveniji,</li> <li>– pozna načine aktivacije službe NMP,</li> <li>– pozna vsebino klica na 112;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pri zahtevi za pomoč upošteva sistem organizacije službe NMP;</li> </ul>
Temeljne življenjske funkcije	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna osnovno zgradbo in delovanje človeškega telesa ter najpomembnejših organov in organskih sistemov;</li> <li>– pozna temeljne življenjske funkcije (zavest, dihanje, krvni obtok, izraz obraza, telesno temperaturo, druge pojave – bruhanje), na podlagi katerih se presoja splošno stanje poškodovanca ali bolnika,</li> <li>– pozna navidezno, klinično in dokončno oziroma biološko smrt;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– opredeli nujnost posameznih ukrepov prve in nujne medicinske pomoči,</li> <li>– oceni temeljne življenjske funkcije pri poškodovancu,</li> <li>– opredeli obliko smrti in določi postopek s truplom;</li> </ul>
Oprema za prvo in nujno medicinsko pomoč	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna opremo in materiale, ki se uporabljajo pri prvi in nujni medicinski pomoči;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– uporablja opremo in materiale pri dajanju prve in nujne medicinske pomoči;</li> </ul>
Nesreče z večjim številom žrtev	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna triažo in različne triažne sisteme,</li> <li>– pozna način delovanja zdravstva ob množičnih nesrečah,</li> <li>– pozna organizacijo in delovanje zdravstvene službe ob večjih kemijskih nesrečah,</li> <li>– pozna osnovne postopke dekontaminacije;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– izvaja osnovno triažo,</li> <li>– opredeli veliko, množično in katastrofalno nesrečo;</li> </ul>
Osnovni položaj bolnih/poškodovanih	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna osnovne položaje bolnih in nenadoma</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– poškodovanca namesti v ustrezen položaj,</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- poškodovanih,</li> <li>- pozna načine prenosa in prevoza poškodovancev,</li> <li>- pozna urgenten in hiter prenos poškodovanca iz vozila, ruševin itn.;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- poskrbi za iznošenje in transport poškodovancev;</li> </ul>
Temeljni postopki oživljanja in uporaba zunanega avtomatskega defibrilatorja (AED)	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pozna temeljne postopke oživljanja odraslih, otrok in dojenčkov, skladno z zadnjimi smernicami evropskega sveta za oživljanje (ERC – BLS),</li> <li>- pozna zunanji avtomatski defibrilator (AED),</li> <li>- zna uporabljati dihalni balon z ustreznimi dihalnimi maskami,</li> <li>- pozna pomen proste dihalne poti,</li> <li>- zna uporabljati ročni/nožni aspirator,</li> <li>- zna uporabljati ustno-žrelni tubus;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- izvaja temeljne postopke oživljanja odraslih, otrok in dojenčkov, skladno z zadnjimi smernicami evropskega sveta za oživljanje (ERC – BLS),</li> <li>- uporablja zunanji avtomatski defibrilator (AED), dihalni balon z ustreznimi dihalnimi maskami, ročni/nožni aspirator ter ustno-žrelni tubus;</li> </ul>
Tujki v dihalih	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pozna vzroke in znake zapore dihalne poti;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- izvede ukrepe ob zapori dihalne poti,</li> <li>- pomaga pri tujkih v dihalih pri odraslem, otroku in dojenčku;</li> </ul>
Kisik	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pozna sistem za aplikacijo kisika na terenu in ohio masko,</li> <li>- pozna indikacije in kontraindikacije za uporabo kisika na terenu;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- uporablja ohio masko za uporabo kisika in balon za predihavanje s kisikovo vrečko;</li> </ul>
Šok	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pozna šok in vrste šoka ter znake, kako jih prepoznati,</li> <li>- pozna vzroke za nastanek šoka;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- izvede najnujnejše ukrepe prve in nujne medicinske pomoči glede na vrsto šoka pri bolniku oziroma poškodovancu;</li> </ul>
Poškodbe	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pozna različne vrste poškodb,</li> <li>- pozna razdelitev mehanskih poškodb;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zna pristopiti k poškodovancu v predbolnišničnem okolju, pregleda in oceni stanje ter zna prepoznati stanja, ki ogrožajo življenje (po ITLS Basic);</li> </ul>
Rane	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pozna različne vrste ran,</li> <li>- pozna njihove posebnosti glede na oskrbo,</li> <li>- pozna splošna navodila za oskrbo ran,</li> <li>- zna pravilno ukrepati ob ugrizih ter oskrbeti ugrizno rano,</li> <li>- zna pravilno oskrbeti večje tujke v ranah,</li> <li>- zna pravilno oskrbeti amputirani del telesa;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- oskrbi rane v predbolnišničnem okolju,</li> <li>- oskrbi ugrizne rane in rane s tujki,</li> <li>- pravilno oskrbi amputirani del telesa;</li> </ul>
Krvavitve	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pozna pojem in vrste krvavitvev ter znake</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ustavi zunanjo krvavitev;</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>– krvavitve, pozna tehnike zaustavljanja zunanjih krvavitev;</li> </ul>	
Zlomi, izpahi in zvini	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna poglobitvene znake zlomov, izpahov in zvinov,</li> <li>– obvlada postopek imobilizacije posameznih delov ali celega telesa s sodobnimi pripomočki za imobilizacijo in s klasičnimi tehnikami;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– imobilizira zlome, izpaha in zvine;</li> </ul>
Poškodbe glave	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna najpogostejše vzroke, vrste in glavne značilnosti poškodb glave,</li> <li>– pozna temeljna pravila za prvo pomoč in nujno medicinsko pomoč pri poškodbah glave,</li> <li>– zna oskrbeti poškodovanca s poškodbo glave;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– oskrbi poškodovanca s poškodbo glave;</li> </ul>
Poškodbe hrbtenice	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna posebnosti poškodb hrbtenice,</li> <li>– pozna najpogostejše mehanizme poškodb hrbtenice;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pravilno ravna s poškodovancem s sumom na poškodbo hrbtenice (obračanje v osi, tehnike zajemanja z zajemalnimi nosili, klasični prenos) in ga oskrbi;</li> </ul>
Poškodbe prsnega koša	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna posledice poškodb prsnega koša;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– stabilizira nestabilen prsni koš,</li> <li>– oskrbi odprti pnevomotoraks;</li> </ul>
Poškodbe trebuha	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna posledice poškodb trebuha;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pravilno oskrbi izpadlo črevo;</li> </ul>
Blast poškodbe	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna vrste in posledice delovanja blasta;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– ukrepa pri poškodbah povzročenih z blastom;</li> </ul>
»Crush injury« poškodbe	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna posledice »crush injury« poškodb;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– ukrepa pri poškodovancu s »crush injury« poškodbo;</li> </ul>
Opeklina	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna vrste opeklin in njihove značilnosti,</li> <li>– zna oceniti površino in globino opeklina;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pravilno oskrbi vse vrste opeklin in pri tem poleg klasične oskrbe obvlada tudi uporabo obkladkov iz hidrogela;</li> </ul>
Poškodbe zaradi elektrike	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna nevarnosti pri reševanju pri poškodbah z elektriko in zna pravilno ukrepati,</li> <li>– pozna vse posledice poškodb z elektriko;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pravilno ukrepa in oskrbi poškodovanca, poškodovanega zaradi elektrike;</li> </ul>
Pregrevanje telesa	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna posledice in znake pregrevanja telesa,</li> <li>– pozna različne stopnje pregrevanja telesa;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– ukrepa pri osebah, pri katerih je prišlo do pregrevanja telesa;</li> </ul>
Podhladitev	<ul style="list-style-type: none"> <li>– zna prepoznati stopnje in znake splošne podhladitve telesa;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– ukrepa pri podhladitvah;</li> </ul>

Poškodbe zaradi mraza	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pozna omrzline in zna prepoznati znake oziroma stopnje omrzlin,</li> <li>- pozna ukrepe za preprečevanje nastanka omrzlin;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ukrepa in oskrbi omrzline;</li> </ul>
Utopitve	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pozna pravilen pristop k reševanju utaplajočega;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pozna posebnosti pri oživljanju utopljenca in ga zna oskrbeti;</li> </ul>
Porod na terenu	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pozna potek normalnega poroda ter nevarnosti in zaplete pri urgentnem porodu na terenu,</li> <li>- pozna ukrepe za preprečevanje zapletov;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pomaga pri porodu na terenu;</li> </ul>
Zastrupitve	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pozna zastrupitve in njihovo razdelitev,</li> <li>- pozna splošni algoritem ukrepanja pri zastrupitvah,</li> <li>- pozna najbolj pogoste zastrupitve,</li> <li>- pozna najbolj pogoste droge in njihovo zlorabo ter zna ukrepati pri zapletih pri prekomernem zaužitju drog;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- glede na vrste zastrupitve izvaja ukrepe prve in nujne medicinske pomoči pri oskrbi zastrupljenih;</li> </ul>
Nenadna nagla obolenja	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pozna nezavest in zna ustrezno ukrepati,</li> <li>- pozna najpogostejše vrste nenadnih obolenj, s katerimi se lahko sreča v predbolnišničnem okolju (omedlevico, epileptični napad in status, histerični napad, vročinske krče, akutno možgansko kap, akutni koronarni sindrom, akutne zaplete sladkorne bolezni, bolnika s težavami z dihanjem itn.) in pri posameznih stanjih zna pravilno opraviti prvo in nujno medicinsko pomoč,</li> <li>- pozna pojem »prisilna hospitalizacija« in pozna pravilne ukrepe v takih primerih.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ukrepa pri poškodovancu z nenadnim in naglim obolenjem.</li> </ul>

**Ime predmeta: Varnost in zdravje pri delu – VZD**

<b>Vsebina</b>	<b>Informativni cilji</b> (vsebina, teorije, modeli, strokovni standardi) Udeleženec:	<b>Formativni cilji</b> (veščine, metode, postopki, koncepti, strategije) Udeleženec:
Organizacija varnosti in zdravja pri delu	– pozna organizacijo varnosti in zdravja pri delu;	– izvaja predpisane ukrepe za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu na delovnem mestu ter pri izvajanju različnih intervencij;
Pregled razvoja varnosti in zdravja pri delu	– pozna začetke in razvoj varnosti in zdravja pri delu;	–
Zakonodaja s področja varnosti in zdravja pri delu	– pozna Zakon o varnosti in zdravju pri delu, – pozna izhodišča varnosti in zdravja pri delu, ki jih narekujejo Zakon o varstvu pred požarom, Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami, Zakon o gasilstvu in Zakon o varstvu okolja, ter pravice in dolžnosti gasilcev, ki izhajajo iz zakonodaje;	– izvaja predpisane postopke in zaščitne ukrepe s področja varstva okolja, – za odvoz nevarnih odpadkov pokliče ustrezno službo;
Termini in definicije, ki se v varnosti in zdravju pri delu najpogosteje uporabljajo	– pozna najpogostejše izraze in definicije, ki so pomembni za razumevanje in komuniciranje na področju varnosti in zdravja pri delu;	– razlikuje posamezne termine in definicije, ki se v varnosti in zdravju pri delu najpogosteje uporabljajo;
Pregled zakonskih obveznosti s področja varnosti in zdravja pri delu	– pozna zakonske obveznosti s področja varnosti in zdravja pri delu, – pozna obveznosti, povezane z izobraževanjem na področju varnosti in zdravja pri delu, uporabo osebne varovalne in delovne opreme, ki izpolnjuje zahteve predpisov o varnosti in zdravju pri delu;	– izvaja predpisane ukrepe za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu;
Pravice in dolžnosti delavca in delodajalca	– pozna pravice in dolžnosti delavca in delodajalca, ki izhajajo iz varnosti in zdravja pri delu;	– upošteva pravice in dolžnosti delavca in delodajalca;
Nadzor na področju varnosti in zdravja pri delu	– pozna postopek internega nadzora, – pozna postopek nadzora pristojnih inšpekcijskih služb;	– izvaja predpisan nadzor nad zagotavljanjem varnosti in zdravja pri delu ter ustrezno ukrepa proti kršiteljem predpisov;

Strokovne institucije s področja varnosti in zdravja pri delu	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna pomen in naloge institucij za varnost in zdravje pri delu;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– če je treba, vzpostavi ustrezen stik s pristojno strokovno institucijo za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu;</li> </ul>
Organiziranost varnosti in zdravja pri delu v gasilstvu	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna organizacijo varnosti in zdravja pri delu v gasilski enoti;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– ravna skladno z organizacijo varnosti in zdravja v gasilstvu ter obvešča odgovorne osebe o okvarah in nevarnostih;</li> </ul>
Evidence s področja varnosti in zdravja pri delu	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna evidence s področja varnosti in zdravja pri delu;</li> </ul>	
Ukrepanje ob poškodbi pri delu	<ul style="list-style-type: none"> <li>– zna ukrepati ob poškodbi pri delu (zavarovanje območja, dajanje prve pomoči, obveščanje, sodelovanje pri pripravi zapisnikov itn.);</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– ob poškodbi pri delu, poklicni boleznih ali boleznih, povezanih z delom, ravna skladno s predpisi;</li> </ul>
Varnost in zdravje pri delu na delovnem mestu	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna ukrepe varnosti in zdravja pri delu na delovnem mestu v enoti;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– izvaja ukrepe varnosti in zdravja pri delu na delovnem mestu v enoti;</li> </ul>
Varnost in zdravje pri delu na intervenciji (alarmiranje, zbiranje v enoti, izvoz in vožnja na kraj intervencije, intervencija, aktivnosti po končani intervenciji itn.)	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna značilnosti in posebnosti vpliva gasilske intervencije na gasilce,</li> <li>– pozna pravila varnega obnašanja na intervenciji,</li> <li>– pozna pomen intervencijske vožnje in varnostne razmere;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– upošteva pravila varnega obnašanja na intervenciji,</li> <li>– zna predvideti posledice nepredvidljivih dogodkov na intervenciji,</li> <li>– upošteva predpisane varnostne razmere pri intervencijski vožnji;</li> </ul>
Posebnosti posameznih vrst intervencij ter varnost in zdravje pri delu (delo na višini in v globini, delo na in v vodi, gašenje požarov, delo ob eksploziji, ob nesreči z nevarno snovjo, ob naravni in drugi nesreči itn.)	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna posebnosti posameznih vrst intervencij z vidika varnosti in zdravja pri delu,</li> <li>– pozna namen standardnih operativnih postopkov,</li> <li>– pozna vlogo vodje intervencije;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– prepozna nevarnosti, ki na intervencijah pretijo gasilcu in drugim osebam v bližini ter okolju ter izvaja ustrezne zaščitne ukrepe;</li> </ul>
Varnostni ukrepi	<ul style="list-style-type: none"> <li>– zna zagotoviti varnost in zdravje pri delu po principu odstranitve oziroma omejitve tveganja,</li> <li>– zna uporabiti osebno varovalno opremo;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– zagotavlja svojo varnost in varnost drugih,</li> <li>– pri delu v nevarnih okoljih se ustrezno zavaruje;</li> </ul>
Nevarnosti na delovnem mestu in kraju intervencije	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna nevarnosti, ki na intervencijah pretijo gasilcu in drugim osebam v bližini ter okolju;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– na intervenciji zna zmanjšati nevarnosti, ki pretijo gasilcu, drugim osebam v bližini ter okolju;</li> </ul>
Poškodbe pri delu, poklicne bolezni in bolezni, povezane z delom	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna statistične kazalce o poškodbah pri delu, poklicnih boleznih in boleznih, povezanih z delom v gasilstvu,</li> <li>– pozna vzroke za njihov</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– odpravlja vzroke za nastanek poškodb pri delu, poklicnih boleznih in boleznih, povezanih z delom;</li> </ul>

	nastanek;	
Varno delo pri izvajanju operativnih postopkov dela	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pozna načine za varno izvajanje operativnih postopkov dela;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- varno in v pravilnem zaporedju izvaja operativne postopke dela;</li> </ul>
<p>Varno delo z delovno opremo in vozili, kot so:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ročno orodje (izvijachi, klešče, noži, primeži, ključi itn.),</li> <li>- ročno električno orodje (vrtalni stroj, kotne brusilke, ročne krožne žage itn.),</li> <li>- orodje za tehnično reševanje (hidravlično orodje, orodje za dvig in vleko itn.),</li> <li>- gasilno orodje (cevi, armature itn.),</li> <li>- delovni stroji (avtomobilska dvigala, lahka in težka gradbena mehanizacija itn.),</li> <li>- gasilska vozila (osebna, poltovorna in tovorna vozila itn.),</li> <li>- gasilne črpalke (na motorni ali električni pogon itn.),</li> <li>- motorne in druge žage</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pozna značilnosti uporabe orodja v gasilski enoti in nevarnosti pri tem,</li> <li>- zna izvajati ukrepe varnosti in zdravja pri delu pri uporabi ročnega orodja, orodja na električni pogon, orodja za tehnično reševanje, gasilnega orodja, delovnih strojev, gasilskih vozil in črpalk, motornih in drugih žag itn.,</li> <li>- pozna dokumentacijo, ki mora biti priložena delovni opremi (navodila za varno delo);</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pri delu z delovno opremo upošteva navodila za varno delo,</li> <li>- upošteva navodila za varno delo pri uporabi različnega ročnega in električnega orodja, delovnih strojev ter vozil;</li> </ul>
Osebna varovalna oprema	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pozna namen in značilnosti osebne varovalne opreme,</li> <li>- pozna prednosti in pomanjkljivosti posamezne osebne varovalne opreme.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- skladno s predpisi uporablja osebno in skupno zaščitno ter varovalno opremo.</li> </ul>

Ime predmeta: Športni praktikum – SPO

Vsebina	Informativni cilji (vsebina, teorije, modeli, strokovni standardi) Udeleženec:	Formativni cilji (veščine, metode, postopki, koncepti, strategije) Udeleženec:
Osnovni elementi športnega praktikuma	spozna <ul style="list-style-type: none"> <li>- načine za izboljšanje gibalnih in funkcionalnih sposobnosti,</li> <li>- vpliv redne športne vadbe in prehrane na zdravje in dobro počutje,</li> <li>- razliko med aerobno in anaerobno vadbo glede na vrednost srčnega utripa,</li> <li>- pojave v telesu pri različnih načinih vadbe in odzivanje organizma na napor,</li> <li>- primerno prehrano ob športnih dejavnostih in potrebo po nadomeščanju tekočin, mineralov, vitaminov;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- izboljšuje gibalne in funkcionalne sposobnosti (vzdržljivost, moč, hitrost itn.),</li> <li>- izpopolnjuje tehniko in taktiko športne vadbe (atletika, gimnastika, športne igre),</li> <li>- oblikuje pozitivne vedenjske vzorce pri športu (vztrajnost, medsebojno sodelovanje itn.),</li> <li>- preteče in preplava daljše razdalje,</li> <li>- izpopolnjuje tehniko plavanja in elemente samoreševanja,</li> <li>- seznanjeni se z elementi reševanja na vodi,</li> <li>- upošteva osnovna načela varnosti v športu;</li> </ul>
Vadba za razvoj vzdržljivosti	spozna <ul style="list-style-type: none"> <li>- sredstva in metode vadbe za razvoj vzdržljivosti,</li> <li>- definicijo in pomen vzdržljivosti,</li> <li>- vrste vzdržljivosti,</li> <li>- omejitvene dejavnike pri vadbi vzdržljivosti,</li> <li>- način načrtovanja vadbe vzdržljivosti,</li> <li>- pomen individualizacije pri načrtovanju vadbe;</li> </ul>	vadi za razvoj vzdržljivosti z metodo <ul style="list-style-type: none"> <li>- neprekinjenega napora,</li> <li>- ponavljanja,</li> <li>- piramide,</li> <li>- intervalne metode,</li> <li>- kombinirane metode,</li> <li>- fartleka;</li> </ul>
Vadba za razvoj moči	spozna <ul style="list-style-type: none"> <li>- definicijo moči,</li> <li>- vrste moči,</li> <li>- omejitvene dejavnike pri vadbi moči,</li> <li>- sredstva in metode za razvoj moči,</li> <li>- pravilno organizacijo vadbe moči (ogrevanje, vrstni red vaj, varovanje pred poškodbami);</li> </ul>	vadi za razvoj moči z metodo <ul style="list-style-type: none"> <li>- vzdržljivostne moči,</li> <li>- hitre moči,</li> <li>- standardne metode,</li> <li>- največje moči;</li> </ul>
Vadba za razvoj gibljivosti	spozna <ul style="list-style-type: none"> <li>- definicijo gibljivosti,</li> <li>- načela varne in učinkovite vadbe gibljivosti,</li> <li>- načrtovanje vadbe za gibljivost;</li> </ul>	vadi za razvoj gibljivosti z metodo <ul style="list-style-type: none"> <li>- dinamičnega raztezanja,</li> <li>- statičnega raztezanja – stretchinga,</li> <li>- kombiniranega raztezanja,</li> </ul>



		<ul style="list-style-type: none"> <li>- splošne gibljivosti,</li> <li>- posebne gibljivosti;</li> </ul>
Vadba za razvoj hitrosti	spozna <ul style="list-style-type: none"> <li>- definicijo hitrosti,</li> <li>- načela varne in učinkovite vadbe hitrosti,</li> <li>- sredstva za izpopolnjevanje teka,</li> <li>- pravilno tehniko teka;</li> </ul>	vadi za razvoj hitrosti z metodo <ul style="list-style-type: none"> <li>- skrajševanja reakcijskega časa,</li> <li>- povečanja najvišje hitrosti,</li> <li>- premagovanja hitrostnih ovir,</li> <li>- ponavljalnih tekov,</li> <li>- kombinirane metode;</li> </ul>
Vadba za razvoj koordinacije in ravnotežja	spozna <ul style="list-style-type: none"> <li>- definicijo koordinacije in ravnotežja,</li> <li>- spozna zahteve gasilskega poklica glede hitrosti in agilnosti,</li> <li>- sredstva in metode za razvoj koordinacije in ravnotežja.</li> </ul>	vadi za razvoj koordinacije in ravnotežja z metodo <ul style="list-style-type: none"> <li>- opravljanja nenaučениh nalog,</li> <li>- opravljanja ritmično-motoričnih nalog,</li> <li>- pravočasnega opravljanja nalog – timinga,</li> <li>- usklajevanja gibanja spodnjih in zgornjih udov.</li> </ul>

**Ime predmeta: Osnovne gasilske veščine – OGV**

<b>Vsebina</b>	<b>Informativni cilji</b> (vsebina, teorije, modeli, strokovni standardi) Udeleženec:	<b>Formativni cilji</b> (veščine, metode, postopki, koncepti, strategije) Udeleženec:
Osnovne gasilske veščine	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna razliko med osnovnimi gasilskimi veščinami, operativnimi postopki dela in taktiko,</li> <li>– pozna razlike gasilskega dela glede na vrsto intervencije,</li> <li>– pozna osnovne gasilske formacije in minimalne zahteve,</li> <li>– pozna pomembnost gasilskega znanja, del in usposobljenost gasilca,</li> <li>– pozna tehniko dinamičnega ravnovesja,</li> <li>– pozna postrojitevna pravila na ravni gasilca, skupine, oddelka, voda in čete;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– zaveda se pomena ustrezne usposobljenosti gasilca,</li> <li>– upošteva gasilska postrojitevna pravila,</li> <li>– izbere ustrezno obliko gasilskega dela glede na vrsto intervencije;</li> </ul>
Varnost in zdravje pri delu	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna pravilno uporabo osebne in skupne varovalne opreme,</li> <li>– pozna namen in postopek uporabe 1., 2., 3. in 4. stopnje zaščite,</li> <li>– pozna osebno in skupno varovalno opremo in jo zna uporabljati;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– namensko in skladno z navodili uporablja osebno in skupno varovalno opremo,</li> <li>– prepozna nevarnosti in uporablja ustrezno varovalno opremo ter postopke pri delu na nevarnih mestih,</li> <li>– zna varovati sebe in sodelavce ter jim pomagati za doseg optimalnega učinka;</li> </ul>
Komunikacija	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna način pravilne komunikacije,</li> <li>– pozna znake za komunikacijo na daljavo,</li> <li>– pozna pomen pravilne in časovno usklajene komunikacije;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– z ustrezno komunikacijo zagotavlja varno in učinkovito delo;</li> </ul>
Izolirni dihalni aparat (IDA)	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna področja uporabe naprav za zaščito dihal,</li> <li>– pozna nevarnosti dela z IDA in nevarne situacije,</li> <li>– pozna pravilno gibanje in delo z IDA,</li> <li>– pozna nadzor nad uporabnikom,</li> <li>– pozna pravilen način uporabe naprav za zaščito dihal,</li> <li>– pozna različne načine nadzora in evidentiranja gasilca pri delu z IDA;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– uporablja izolirni dihalni aparat skladno z navodili,</li> <li>– izvaja predpisane varnostne ukrepe pri uporabi izolirnega dihalnega aparata;</li> </ul>

Lestve	<ul style="list-style-type: none"> <li>- seznanjeni se z uporabo lestev v različnih okoliščinah in položajih,</li> <li>- pozna način uporabe lestev kot pripomočka za gašenje in reševanje;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- uporablja lestev kot pripomoček za gašenje in reševanje;</li> </ul>
Vrvna tehnika	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pozna osnove dela z vrvno tehniko,</li> <li>- pozna delo z osnovnimi elementi in sistemi,</li> <li>- pozna način uporabe vrvne tehnike kot opreme za delo gasilca na višini;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pri delu na višini uporablja vrvno tehniko;</li> </ul>
Gibanje in preiskovanje	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pozna način gibanja in preiskovanja v razmerah zmanjšane vidljivosti oziroma omejenega dostopa (notranji požar, ruševine itn.),</li> <li>- pozna načine in sisteme preiskovanja,</li> <li>- pozna namen preiskovanja;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zna uporabljati opremo za preiskovanje prostorov,</li> <li>- uporablja različne načine gibanja in preiskovanja v razmerah zmanjšane vidljivosti oziroma omejenega dostopa;</li> </ul>
Gasilska vozila	<ul style="list-style-type: none"> <li>- seznanjeni se z uporabo gasilskih vozil v različnih okoliščinah in položajih;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- uporablja gasilska vozila v različnih okoliščinah in položajih,</li> </ul>
Gasilne črpalke	<ul style="list-style-type: none"> <li>- seznanjeni se z uporabo gasilnih črpalk v različnih okoliščinah in položajih (tridelni napad, vir napajanja, črpanje vode);</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- uporablja gasilne črpalke v različnih okoliščinah in položajih;</li> </ul>
Gasilni cevovodi in armature	<ul style="list-style-type: none"> <li>- seznanjeni se z uporabo gasilnih cevovodov in armatur v različnih okoliščinah in položajih,</li> <li>- pozna način napeljave gasilnega cevovoda za dobavo vode do požara v različnih okoliščinah in položajih (tridelni napad: stopnišče, lestev, streha),</li> <li>- pozna in razume različne curke ter pretoke vode glede na namen uporabe;</li> <li>- pozna načine za oskrbo z gasilno vodo;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- izbere in izvede ustrezen način za dobavo vode do požara;</li> </ul>
Druge prenosne naprave v gasilstvu (električni agregat, nadtladni in podtladni prezračevalnik itn.)	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pozna način uporabe naprav v različnih okoliščinah in položajih kot pripomočka za gašenje in reševanje,</li> <li>- seznanjeni se z uporabo naprav v različnih okoliščinah in položajih (električni agregat, nadtladni in podtladni prezračevalnik, IR-kamera, motorna rezalka, kotna brusilka, motorna</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- izbere in uporabi ustrezno prenosno napravo kot pripomoček za gašenje in reševanje v konkretni situaciji;</li> </ul>

	žaga, razsvetljava itn.);	
Gašenje z vodo	spozna <ul style="list-style-type: none"> <li>– prodornost vode,</li> <li>– strnjen curek,</li> <li>– razpršeni curek,</li> <li>– kombinirani curek,</li> <li>– vodno meglo,</li> <li>– vodno paro,</li> <li>– gašenje trdnih snovi,</li> <li>– gašenje vnetljivih tekočin,</li> <li>– gašenje vnetljivih plinov,</li> <li>– pozna osnovne elemente gašenja z vodo in njeno učinkovitost;</li> </ul>	– uporablja ustrezno obliko gašenja z vodo glede na vrsto požara;
Gašenje s peno	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna osnovne elemente gašenja s peno in njeno učinkovitost,</li> </ul> spozna <ul style="list-style-type: none"> <li>– različne vrste penil (način pridobivanja),</li> <li>– obstojnost pene,</li> <li>– težko peno,</li> <li>– srednje težko peno,</li> <li>– lahko peno,</li> <li>– gašenje različnih površin s peno;</li> </ul>	– prepozna potrebo po gašenju s peno in uporablja ustrezno obliko gašenja;
Gašenje s prahom	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna osnovne elemente gašenja s prahom in njegovo učinkovitost,</li> </ul> spozna <ul style="list-style-type: none"> <li>– gašenje s prahom,</li> <li>– različne vrste prahu;</li> </ul>	– prepozna potrebo po gašenju s prahom in uporablja ustrezno obliko gašenja;
Gašenje z ogljikovim dioksidom	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna osnovne elemente gašenja s prahom in njegovo učinkovitost,</li> </ul> spozna <ul style="list-style-type: none"> <li>– gašenje s CO<sub>2</sub>,</li> <li>– učinkovitost gasila na odprtem in v zaprtem prostoru;</li> </ul>	– prepozna potrebo po gašenju s CO <sub>2</sub> in uporablja ustrezno obliko gašenja;
Gašenje z drugimi plinskimi gasili	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna osnovne elemente gašenja z drugimi plinskimi gasili in njihovo učinkovitost,</li> </ul> spozna <ul style="list-style-type: none"> <li>– gašenje s HALON-i,</li> <li>– gašenje s FM 200,</li> <li>– gašenje z INERGEN-om;</li> </ul>	– prepozna potrebo po gašenju požara z drugimi plinskimi gasili in uporablja ustrezno obliko gašenja;
Prijava in sprejem obvestila o dogodku	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna postopek ob prejemu obvestila o dogodku in način alarmiranja gasilskih enot,</li> </ul> spozna <ul style="list-style-type: none"> <li>– postopek ob prejemu sporočila o dogodku,</li> <li>– organizacijo dela v prijavnih službah, način alarmiranja gasilskih enot;</li> </ul>	– po prejemu obvestila o dogodku ravna skladno s pravili alarmiranja in izvoza;
Požarno posredovanje	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna osnovne elemente požarnega posredovanja</li> </ul>	– skladno z navodili izvaja osnovne elemente

	<p>(pravilni vstop, gibanje, orientacijo v zatemnjenih in zadimljenih prostorih, medsebojno varovanje – komunikacijo, gašenje, prezračevanje itn.),</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna ohlajanje dimnih plinov in gašenja plamenov z vodo,</li> <li>– pozna pravilen postopek vstopa v objekt,</li> <li>– pozna pravilno gibanje v notranjosti gorečega objekta,</li> <li>– pozna načine gibanja, preiskovanja in lociranja jedra požara v notranjih prostorih;</li> </ul>	požarnega posredovanja;
Posredovanje ob nesreči z nevarno snovjo	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna osnovne elemente posredovanja ob nesreči z nevarno snovjo (prepoznavanje snovi, reševanje, označitev con, omejitev iztekanja in uhajanja, požarno varovanje, prečrpavanje, dekontaminacija, sanacija itn.),</li> <li>– seznanjeni se z uporabo opreme za posredovanje ob nesreči z nevarno snovjo v različnih okoliščinah in položajih (prepoznavanje snovi, reševanje, označitev con, omejitev iztekanja in uhajanja, požarno varovanje, prečrpavanje, dekontaminacija, sanacija itn.),</li> <li>– pozna pravila dela in gibanja z oblekami 2., 3. in 4. stopnje zaščite,</li> <li>– pozna postopek tesnjenja na cisternah, instalacijskih vodih, industrijski opremi itn.</li> </ul>	– skladno z navodili uporablja v določenem zaporedju osnovne elemente posredovanja ob nesreči z nevarno snovjo;
Tehnično posredovanje	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna osnovne elemente posredovanja ob tehnični intervenciji (zavarovanje, stabilizacijo, sproščanje prehoda, reševanje, iznošenje ponesrečenca, odstranjevanje posledic, zmanjševanje škodljivih vplivov itn.),</li> <li>– pozna uporabo opreme za posredovanje ob tehnični intervenciji v različnih okoliščinah in</li> </ul>	– izvaja osnovne elemente posredovanja ob tehnični intervenciji ter uporablja ustrezno opremo;

	<p>položajih (ročno orodje, oprema za ročni in strojni dvig in vleko, stabilizacijo, hidravlično orodje, pnevmatska orodja, prenosne črpalke itn.);</p>	
Prometno zavarovanje	<ul style="list-style-type: none"> <li>- seznanjeni se s prometno zakonodajo, ki zadeva delo intervencijskih služb na cestišču in ob njem,</li> <li>- seznanjeni se z omejitvami in pogoji vožnje vozil s prednostjo,</li> <li>- pozna osnovne elemente prometnega zavarovanja kraja nesreče in postopke umirjanja prometa;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ustrezno zavaruje kraj nesreče in izvaja predpisane postopke umirjanja prometa,</li> <li>- upošteva omejitve in pogoje vožnje vozil s prednostjo;</li> </ul>
Požarno zavarovanje	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pozna postopke zavarovanja kraja nesreče pred izbruhom požara.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- poskrbi za požarno zavarovanje kraja nesreče.</li> </ul>

**Ime predmeta: Operativni postopki dela – OPD**

<b>Vsebina</b>	<b>Informativni cilji</b> (vsebina, teorije, modeli, strokovni standardi) Udeleženeec:	<b>Formativni cilji</b> (veščine, metode, postopki, koncepti, strategije) Udeleženeec:
Formacije gasilskih enot	<ul style="list-style-type: none"> <li>– spozna formacije v številkah, namenu in poimenovanju (skupina, oddelek, vod itn.),</li> <li>– pozna operativne postopke dela različnih formacij;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– izvaja operativne postopke dela glede na formacijo gasilske enote, vrsto in velikost dogodka;</li> </ul>
Odhod na intervencijo	<ul style="list-style-type: none"> <li>– spozna postopek izvoza gasilskih vozil, vožnje na kraj intervencije ter težave pri vožnji na intervencijo,</li> <li>– pozna elemente odhoda na intervencijo, naloge med vožnjo na kraj dogodka in način vožnje vozil s prednostjo;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– upošteva predpisan postopek odhoda in vožnje na intervencijo;</li> </ul>
Razporeditev enote in tehnike na kraju intervencije	<ul style="list-style-type: none"> <li>– spozna svoje delo v okviru taktične enote in se zna skladno s tem pripraviti za delo na kraju intervencije;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– zna pripraviti potrebno osebno varovalno in drugo opremo po povelju vodje intervencije;</li> </ul>
Ogled kraja, ocena položaja ter zavarovanje sledi	<p>spozna</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– postopek in način ogleda kraja intervencije,</li> <li>– pripravo gasilcev na ustrezno povelje,</li> <li>– pozna elemente ogleda kraja intervencije;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– opravi ogled kraja intervencije, oceni položaj, zavaruje sledi ter poroča o stanju;</li> </ul>
Razumevanje poveljevanja	<ul style="list-style-type: none"> <li>– spozna, kako mora biti oblikovano in izdano povelje,</li> <li>– pozna postopke za preprečitev panike;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– izvaja naloge gašenja in reševanja po sprotne poveljevanju in usmerjanju vodje;</li> </ul>
Postavitev gasilskih vozil	<ul style="list-style-type: none"> <li>– spozna elemente, ki vplivajo na izbiro ter varno in učinkovito postavitve gasilskih vozil;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– skrbi za varno in učinkovito postavitve gasilskih vozil;</li> </ul>
Zavarovanje kraja dogodka	<p>spozna in ponovi načine zavarovanja kraja dogodka:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– požarno in cestno zavarovanje,</li> <li>– zavarovanje dokazov,</li> <li>– zavarovanje pred poškodbami,</li> <li>– gasilska straža;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– opravi predpisane postopke zavarovanja kraja dogodka (požarno in cestno zavarovanje, zavarovanje dokazov, zavarovanje pred poškodbami, gasilska straža);</li> </ul>
Požarna intervencija	<p>spozna</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– operativno-taktični postopek za požarno intervencijo (prednostne naloge, postopki in načini gašenja ob različnih intervencijah),</li> <li>– obrambni način gašenja,</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– izvaja požarno intervencijo skladno z operativno-taktičnim postopkom za požarno intervencijo,</li> <li>– zna optimalno postaviti in uporabiti gasilsko reševalno opremo na kraju intervencije (gasilska</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- napadalni način gašenja (koncentrični, sestavljen, frontalni, z obkrožanjem itn.),</li> <li>- kombinacijo obrambnih in napadalnih načinov gašenja,</li> <li>- razliko med zunanjim in notranjim napadom,</li> <li>- zaščitne ukrepe pri požarni intervenciji (elektrika, plini, porušitev itn.),</li> <li>- pozna ukrepe na ravni gasilca za preprečitev večanja škode pri požarni intervenciji;</li> </ul>	<p>vozila, cevovodi in armature, druge prenosne naprave itn.);</p>
Intervencija ob nesreči z nevarno snovjo	<p>spozna</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- operativno-taktične postopke pri intervenciji ob nesreči z nevarno snovjo (PIRS),</li> <li>- reševanje ljudi ob nesreči z nevarno snovjo,</li> <li>- potek dela v conah,</li> <li>- zaščitne ukrepe pri intervenciji ob nesreči z nevarno snovjo,</li> <li>- postopke dekontaminacije ljudi in opreme,</li> <li>- označevanje nevarnih snovi pri transportu,</li> <li>- pozna postopke dekontaminacije ljudi in opreme;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ukrepa skladno z operativno-taktičnim postopkom pri intervenciji ob nesreči z nevarno snovjo (PIRS),</li> <li>- uporabi tehniko reševanja osebe ob nesreči z nevarno snovjo</li> <li>- zna optimalno postaviti in uporabiti gasilsko reševalno opremo na kraju intervencije (gasilska vozila, oprema za nevarne snovi itn.),</li> <li>- prepozna oznake nevarnih snovi pri transportu;</li> </ul>
Tehnična intervencija	<p>spozna</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- operativno-taktični postopek za tehnično intervencijo (prednostne naloge, postopki in načini reševanja ob različnih intervencijah),</li> <li>- zaščitne ukrepe pri tehnični intervenciji;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- izvaja tehnično intervencijo skladno z operativno-taktičnim postopkom za tehnično intervencijo,</li> <li>- zna optimalno postaviti in uporabiti gasilsko reševalno opremo na kraju intervencije (gasilska vozila, oprema za tehnično reševanje itn.);</li> </ul>
Operativno-taktični postopki dela pri požarnih intervencijah	<p>spozna operativno-taktični postopek za požarno intervencijo pri</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- požarih v stanovanjskih objektih,</li> <li>- kletnih požarih,</li> <li>- požarih v ostrešju,</li> <li>- požarih dimnikov,</li> <li>- goreči osebi,</li> <li>- požarih v visokih zgradbah,</li> <li>- požarih v industrijskih objektih,</li> <li>- požarih v bolnišnicah,</li> <li>- požarih v javnih objektih,</li> </ul>	<p>ukrepa skladno z operativno-taktičnim postopkom pri požarnih intervencijah pri</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- požarih v stanovanjskih objektih,</li> <li>- kletnih požarih,</li> <li>- požarih v ostrešju,</li> <li>- požarih dimnikov,</li> <li>- goreči osebi,</li> <li>- požarih v visokih zgradbah,</li> <li>- požarih v industrijskih objektih,</li> <li>- požarih v bolnišnicah,</li> <li>- požarih v javnih objektih,</li> </ul>



	<ul style="list-style-type: none"> <li>- požarih v garažnih hišah,</li> <li>- požarih prometnih sredstev,</li> <li>- požarih avtocistern,</li> <li>- uhajanju plina,</li> <li>- požarih ladij,</li> <li>- požarih letal,</li> <li>- požarih v naravnem okolju,</li> <li>- požarih naprav pod napetostjo,</li> <li>- požarih gum,</li> <li>- NUS itn.;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- požarih v garažnih hišah,</li> <li>- požarih prometnih sredstev,</li> <li>- požarih avtocistern,</li> <li>- uhajanju plina,</li> <li>- požarih ladij,</li> <li>- požarih letal,</li> <li>- požarih v naravnem okolju,</li> <li>- požarih naprav pod napetostjo,</li> <li>- požarih gum,</li> <li>- NUS itn.;</li> </ul>
Operativno-taktični postopki pri intervenciji ob nesreči z nevarno snovjo	<p>spozna operativno-taktični postopek pri intervenciji ob nesreči z nevarnimi snovmi, kot so</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- eksplozivi,</li> <li>- plini,</li> <li>- vnetljive tekočine,</li> <li>- vnetljive trdne snovi,</li> <li>- oksidativne snovi,</li> <li>- strupene snovi,</li> <li>- radioaktivne snovi,</li> <li>- jedke snovi,</li> <li>- druge nevarne snovi;</li> </ul>	<p>ukrepa skladno z operativno-taktičnim postopkom ob nesreči z nevarnimi snovmi, kot so</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- plini (amoniak, klor, propan-butan, CO, CO<sub>2</sub> itn.),</li> <li>- vnetljive tekočine (nafta in naftni derivati itn.),</li> <li>- vnetljive trdne snovi,</li> <li>- oksidativne snovi (kisik),</li> <li>- strupene snovi (kisline itn.),</li> <li>- jedke snovi (kisline, baze);</li> </ul>
Operativno-taktični postopki pri tehnični intervenciji	<p>spozna operativno-taktične postopke tehnične intervencije pri</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- prometnih nesrečah osebnih vozil,</li> <li>- prometnih nesrečah tovornih vozil,</li> <li>- prometnih nesrečah na železnici,</li> <li>- delovnih nesrečah traktorjev in strojev,</li> <li>- reševanju ljudi z višin in iz globin z vrvno tehniko,</li> <li>- reševanju iz dvigal,</li> <li>- reševanju iz ruševin,</li> <li>- reševanju iz vode in ob poplavadah,</li> <li>- reševanju ob neurjih,</li> <li>- reševanju živali.</li> </ul>	<p>ukrepa skladno z operativno-taktičnim postopkom ob nesreči z nevarno snovjo pri</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- prometnih nesrečah osebnih vozil (kolesa, bok, streha itn.),</li> <li>- prometnih nesrečah tovornih vozil,</li> <li>- prometnih nesrečah na železnici,</li> <li>- delovnih nesrečah traktorjev in strojev,</li> <li>- reševanju ljudi z višin in iz globin z vrvno tehniko (višja nadstropja, žerjavi, jaški, vodnjaki itn.),</li> <li>- reševanju iz dvigal,</li> <li>- reševanju iz ruševin,</li> <li>- reševanju iz vode in ob poplavadah,</li> <li>- reševanju ob neurjih,</li> <li>- reševanju živali.</li> </ul>

**Ime predmeta: Požarna varnost – POV**

<b>Vsebina</b>	<b>Informativni cilji</b> (vsebina, teorije, modeli, strokovni standardi) Udeleženeec:	<b>Formativni cilji</b> (veščine, metode, postopki, koncepti, strategije) Udeleženeec:
Normativna ureditev varstva pred požarom	pozna <ul style="list-style-type: none"> <li>– vsebine temeljnih zakonov in podzakonskih aktov,</li> <li>– hierarhijo predpisov,</li> <li>– praktično vrednost posameznih podzakonskih aktov (pri posameznih obravnavnih temah),</li> <li>– organiziranost gasilstva v RS;</li> </ul>	– upošteva temeljne predpise na področju varstva pred požarom (zakone, pravilnike, uredbe, smernice, standarde, občinske odloke, interne pravilnike itn.);
Nastanek in razvoj požara v objektu	<ul style="list-style-type: none"> <li>– ponovi definicijo gorenja, požara in eksplozije,</li> <li>– pozna dinamiko razvoja požara v objektu,</li> <li>– pozna vplive geometrije objekta, vrsto in količino gorljive snovi ter vrsto prezračevanja na nastanek in razvoj požara;</li> </ul>	– zna oceniti dinamiko razvoja požara v objektu in ustrezno ukrepa;
Ukrepi za preprečevanje nastanka in razvoja požara	<ul style="list-style-type: none"> <li>– spozna ukrepe za preprečevanje nastanka in razvoja požara (gradbene, tehnološke, tehnične in organizacijske),</li> </ul> pozna <ul style="list-style-type: none"> <li>– požarnovarnostne zahteve za ureditev prostora,</li> <li>– gradbene materiale in tipe gradnje,</li> <li>– gradbene ukrepe za preprečevanje nastanka in razvoja požara,</li> <li>– osnove načrtovanja in izvedbe evakuacijskih poti in dostopov za gasilce,</li> <li>– najpogostejše tehnološke rešitve za preprečitev nastanka požara oziroma eksplozije,</li> <li>– ustrezne varnostne ukrepe pri uporabi različnih nevarnih snovi,</li> <li>– osnove delovanja naprav za odkrivanje in javljanje požara ter alarmiranje,</li> <li>– osnove delovanja naprav za gašenje in oskrbo z vodo,</li> <li>– osnove delovanja naprav</li> </ul>	– izvaja predpisane ukrepe za preprečevanje nastanka in razvoja požara;

	<p>za nadzor dima,</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- najpogostejše organizacijske rešitve za preprečevanje nastanka požara oziroma gašenje začetnega požara;</li> </ul>	
Požarne nevarnosti in požarnovarnostni ukrepi	<p>spozna</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- metodologijo za ocenjevanje požarne nevarnosti,</li> <li>- nevarnosti in ukrepe v objektih, v katerih se zbira večje število ljudi,</li> <li>- nevarnosti in ukrepe v industrijskih objektih ter skladiščih (delitev glede na vrsto proizvodnje),</li> <li>- nevarnosti in ukrepe v podzemnih objektih (npr. v garažnih hišah, predorih ipd.),</li> <li>- nevarnosti in ukrepe v stanovanjskih in drugih vrstah nastanitvenih objektov,</li> </ul> <p>pozna</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- požarne nevarnosti ter posebne lastnosti posameznih vrst objektov,</li> <li>- požarno nevarna dela, snovi in naprave glede na vrsto tehnološkega procesa,</li> <li>- glavne požarnovarnostne ukrepe glede na vrsto tehnološkega procesa;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- upošteva požarne nevarnosti ter posebne lastnosti posameznih objektov,</li> <li>- uporablja glavne požarnovarnostne ukrepe glede na vrsto tehnološkega procesa;</li> </ul>
Požari v naravnem okolju	<p>spozna</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vrste požarov v naravnem okolju,</li> <li>- vzroke za nastanek požarov v naravnem okolju,</li> <li>- vplive za nastanek in razvoj požarov v naravnem okolju,</li> <li>- preventivne ukrepe v naravnem okolju,</li> </ul> <p>pozna</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- preventivne ukrepe v naravnem okolju,</li> <li>- vplive preventivnih ukrepov na taktiko gašenja.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- izvaja ustrezne preventivne ukrepe v naravnem okolju,</li> <li>- upošteva vplive preventivnih ukrepov na taktiko gašenja.</li> </ul>

**Ime predmeta: Gasilno orodje in naprave – GOR**

<b>Vsebina</b>	<b>Informativni cilji</b> (vsebina, teorije, modeli, strokovni standardi) Udeleženec:	<b>Formativni cilji</b> (veščine, metode, postopki, koncepti, strategije) Udeleženec:
Pomen gasilnih orodij in naprav	pozna <ul style="list-style-type: none"> <li>– namen gasilnih orodij in naprav,</li> <li>– namen standardizacije in tipizacije gasilnih orodij in naprav;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pridobi teoretične osnove o delovanju gasilnih orodij in naprav, ki se uporabljajo v gasilstvu,</li> <li>– upošteva standardizacijo in tipizacijo gasilnih orodij in naprav pri nakupu, vzdrževanju, servisiranju ter uporabi,</li> <li>– povezuje teoretično znanje s praktičnim delom;</li> </ul>
Varnost in zdravje pri delu	pozna <ul style="list-style-type: none"> <li>– namen navodil za uporabo,</li> <li>– ukrepe varnosti in zdravja pri uporabi gasilnih orodij in naprav;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pri uporabi gasilnih orodij in naprav upošteva navodila za uporabo,</li> <li>– pri uporabi gasilnih orodij in naprav upošteva ukrepe varnosti in zdravja;</li> </ul>
Vzdrževanje in servisiranje opreme	pozna <ul style="list-style-type: none"> <li>– namen navodil za vzdrževanje in servisiranje opreme,</li> <li>– postopek ugotavljanja napak pri delovanju opreme in njihovo odpravljanje;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pri uporabi gasilnih orodij in naprav upošteva navodila za vzdrževanje in servisiranje,</li> <li>– vzdržuje in servisira gasilna orodja in naprave skladno z zakonodajo in navodili proizvajalca;</li> </ul>
Osebna in skupna varovalna oprema	pozna osebno in skupno varovalno opremo <ul style="list-style-type: none"> <li>– za zaščito dihal in štiri stopnje zaščite itn.,</li> <li>– signalno vrvico itn.;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– uporablja predpisano osebno in skupno varovalno opremo pri izvajanju nalog v gasilstvu;</li> </ul>
Pogonski agregati	pozna lastnosti in način delovanja pogonskih agregatov, kot so <ul style="list-style-type: none"> <li>– motorji z notranjim izgorevanjem (dvtaktni, štiritaaktni, bencinski, dizel itn.),</li> <li>– elektromotorji;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– upravlja gasilna orodja in naprave z različnimi pogonskimi agregati;</li> </ul>
Gasilska vozila	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna vrsto in namen gasilskih vozil (orodna gasilska vozila, gasilska vozila s cisterno itn.),</li> <li>– pozna razporeditev gasilnih orodij in naprav v vozilih (po namenu, po dostopnosti itn.),</li> <li>– pozna tipizacijo gasilskih vozil;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– uporablja gasilska vozila pri opravljanju nalog v gasilstvu,</li> <li>– izvaja osnovna vzdrževalna dela na podvozju in nadgradnji gasilskega vozila;</li> </ul>
Gasilne črpalke	pozna lastnosti in namen uporabe gasilnih črpalk <ul style="list-style-type: none"> <li>– glede na fizikalne lastnosti delovanja (centrifugalne, batne,</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– uporablja in vzdržuje gasilne črpalke;</li> </ul>

	<p>membranske, zobniške, krilne, peristaltične),</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- glede na pogon (prek odgona, motor z notranjim izgorevanjem, elektromotor itn.),</li> <li>- glede na črpani medij (voda, olje itn.),</li> <li>- fizikalne zakonitosti - hidrostatika in hidrodinamika (lokacija postavitve, sesalna in tlačna višina itn.),</li> <li>- vzdrževanje;</li> </ul>	
Oprema za gašenje in reševanje	<p>pozna lastnosti in namen uporabe</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- gasilnih prenosnih lestev,</li> <li>- cevovodov in armatur,</li> <li>- prenosnih naprav v gasilstvu (električnih agregatov, prezračevalnikov, razsvetljave, IR-kamer, HI-Press itn.),</li> <li>- vgrajenih naprav (Cobra, CAFS itn.),</li> <li>- gasilnikov,</li> <li>- signalnih naprav (znakov, megafonov, opreme za označevanje itn.);</li> </ul>	<p>uporablja in vzdržuje</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- gasilne lestve,</li> <li>- cevovode in armature,</li> <li>- prenosne naprave v gasilstvu, električne agregate, prezračevalnike, razsvetljavo, IR-kamere, HI-Press itn.),</li> <li>- vgrajene naprave (Cobra, CAFS itn.),</li> <li>- gasilnike,</li> <li>- signalne naprave (znaki, megafoni itn.);</li> </ul>
Oprema za posredovanje ob nesreči z nevarno snovjo	<p>pozna lastnosti in namen uporabe</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ročnega orodja za delo z nevarnimi snovmi (neiskreče orodje),</li> <li>- črpalk za nevarne snovi,</li> <li>- cevi in armatur za prečrpavanje nevarnih snovi,</li> <li>- opreme za omejitev iztekanja oziroma uhajanja (priročnih sredstev, tesnilnih programov, zagozd, pivnikov itn.),</li> <li>- opreme za prepoznavanje in označevanje (detektorjev, označevalnih tabel itn.),</li> <li>- električne opreme Ex (podaljškovi, razdelilnikov itn.),</li> <li>- opreme za dekontaminacijo (bazenov, tušev, krtač itn.);</li> </ul>	<p>uporablja in vzdržuje</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ročno orodje za delo z nevarnimi snovmi (neiskreče orodje),</li> <li>- črpalke za nevarne snovi,</li> <li>- cevi in armature za prečrpavanje nevarnih snovi,</li> <li>- opremo za omejitev iztekanja oziroma uhajanja (priročna sredstva, tesnilni program, zagozde, pivnike itn.),</li> <li>- opremo za prepoznavanje in označevanje (detektorje, označevalne table itn.),</li> <li>- električno opremo Ex (podaljške, razdelilnike itn.),</li> <li>- opremo za dekontaminacijo (bazene, tuše, krtače itn.);</li> </ul>
Oprema za tehnično reševanje	<p>pozna lastnosti in namen uporabe</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ročnega orodja (gasilne sekire, FORCE, Hooligan</li> </ul>	<p>uporablja in vzdržuje</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ročno orodje (gasilne sekire, FORCE, Hooligan tool itn.),</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- tool itn.),</li> <li>- ročnega orodja na električni in motorni pogon (kotne brusilke, električnega udarnega kladiva, motorne rezalke, motorne žage itn.),</li> <li>- opreme za prenos poškodovancev (nosil itn.),</li> <li>- rezalcev (plazemskih rezalcev, avtogenega rezanja itn.),</li> <li>- opreme za ročni in strojni dvig in vleko,</li> <li>- opreme za stabilizacijo, hidravličnih orodij, pnevmatskih orodij, potopnih črpalk,</li> <li>- opreme za reševanje z višin (vrvne tehnike, spustnic itn.),</li> <li>- opreme za reševanje iz vode in na vodi,</li> <li>- opreme za reševanje živali,</li> <li>- opreme za odpiranje vrat, vozil in dvigal,</li> <li>- logistične opreme (šotorov itn.),</li> <li>- opreme za reševanje na ledu,</li> <li>- opreme za posredovanje ob poplavih (barier, lamelnih zidov, drugih pripomočkov in možnosti);</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ročno orodje na električni in motorni pogon (kotne brusilke, električno udarno kladivo, motorno rezalko, motorno žago itn.),</li> <li>- opremo za prenos poškodovancev (nosila itn.),</li> <li>- rezalce (plazemske rezalce, avtogeno rezanje itn.),</li> <li>- opremo za ročni in strojni dvig ter vleko,</li> <li>- opremo za stabilizacijo, hidravlična orodja, pnevmatska orodja, potopne črpalke,</li> <li>- opremo za reševanje z višin (vrvno tehniko, spustnice itn.),</li> <li>- opremo za reševanje iz vode in na vodi,</li> <li>- opremo za reševanje živali,</li> <li>- opremo za odpiranje vrat, logistično opremo (šotore itn.);</li> </ul>
<p>Druga oprema v gasilski enoti</p>	<p>pozna lastnosti in namen uporabe</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- polnilca pogonskih baterij,</li> <li>- električnega zaganjača (Booster),</li> <li>- kompresorjev (do 10 barov, do 330 barov itn.),</li> <li>- namenske opreme za čiščenje (cevi, obleke itn.),</li> <li>- druge opreme v enoti.</li> </ul>	<p>seznanjeni se z uporabo</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- polnilca pogonskih baterij,</li> <li>- električnega zaganjača (Booster),</li> <li>- kompresorjev (do 10 barov, do 330 barov itn.),</li> <li>- namenske opreme za čiščenje (cevi, obleke itn.),</li> <li>- druge opreme v enoti.</li> </ul>

**Ime predmeta: Osnove tehnične mehanike – OTM**

<b>Vsebina</b>	<b>Informativni cilji</b> (vsebina, teorije, modeli, strokovni standardi) Udeleženeec:	<b>Formativni cilji</b> (veščine, metode, postopki, koncepti, strategije) Udeleženeec:
Osnove mehanike	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pozna osnove mehanike,</li> <li>- pozna primere sil, ki delujejo na daljavo in ob dotiku teles,</li> <li>- pozna enoto za silo in jo opiše kot vektorsko količino,</li> <li>- zapiše izrek o ravnovesju teles ter zakon vzajemnega učinka in ju uporabi na primeru,</li> <li>- grafično sešteje sile, jih razstavi na komponenti v poljubnih smereh in računsko na pravokotni komponenti,</li> <li>- definira navor in moment ter ga zna izračunati glede na izbrano os, ko deluje na telo več sil v isti ravnini s poljubnimi smermi,</li> <li>- pozna pomen težišča telesa,</li> <li>- pozna osnovne vrste nosilcev in prepozna njihova kritična mesta,</li> <li>- razlikuje delo na klancu, delovanje škripca in vzvoda ter prenese teoretično znanje na praktične primere,</li> <li>- pozna osnovne enačbe za premočrtno gibanje teles;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- določi opazovani sistem in okolico,</li> <li>- na primeru uporabi izrek o ravnovesju teles ter zakon vzajemnega učinka,</li> <li>- uporabi osnovne enačbe za premočrtno gibanje teles;</li> </ul>
Osnove mehanike – sile (definicija, vrsta, razstavljanje, ravnotežje)	<ul style="list-style-type: none"> <li>- prepozna različne vrste zunanjih sil, jih skicira in opiše delovanje,</li> <li>- pozna enote za navedbo karakteristik strojev in naprav ter jih zna opisno predstaviti,</li> <li>- pozna enoto za silo in jo zna predstaviti kot vektorsko količino,</li> <li>- zna grafično sestaviti in razstaviti sile, ki delujejo na masno točko,</li> <li>- analizira vsebino Newtonovih zakonov;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- uporablja predpisane merske enote,</li> <li>- merske enote pravilno zapiše in uporabi pretvornike,</li> <li>- za navedbo karakteristik strojev in naprav uporabi pravilne enote in jih opisno predstavi,</li> <li>- grafično sestavi in razstavi sile, ki delujejo na masno točko;</li> </ul>
Osnove mehanike – težišče	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zna izračunati maso in težišče teles za nezapletene primere,</li> <li>- opiše možnosti za</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- izračuna maso in težišče teles za nezapletene primere,</li> <li>- določi mesto težišča za</li> </ul>

	<p>določitev težišča bremen pred dvigovanjem,</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– zna določiti mesto težišča za preproste predmete;</li> </ul>	<p>nezapletene primere;</p>
Osnove mehanike – trenje	<ul style="list-style-type: none"> <li>– razlikuje posamezno vrsto trenja in navede primere (drsko, kolutno, kotalno),</li> <li>– opiše, s kakšnimi ukrepi lahko vpliva na večanje ali manjšanje količnika trenja,</li> <li>– opiše možnosti omejitve in zakonitosti, s katerimi se sreča pri vožnji vozil, in z njihovimi nevarnostmi;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– izračuna silo, potrebno za vleko bremena na ravnini,</li> <li>– izračuna silo trenja pri vleki bremena navzgor ali navzdol;</li> </ul>
Osnove mehanike – trdnost	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna in opiše različne vrste nosilcev,</li> <li>– posamezne predmete iz življenja zna skicirati kot nosilce,</li> <li>– za preproste nosilce zna izračunati reakcijske sile v njihovih podporah,</li> <li>– opiše situacije, v katerih lahko pride do prevrnitve predmetov ali vozil in navede ukrepe za preprečitev;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– za posamezne nosilce določi najpomembnejše zunanje obremenitve in oceni kritično mesto,</li> <li>– izračuna varnostni dejavnik za preprečitev prevrnitve predmetov;</li> </ul>
Osnove mehanike – preprostejši pripomočki in naprave	<ul style="list-style-type: none"> <li>– zna uporabiti vzvodno pravilo in izračunati silo, potrebno za dvig,</li> <li>– zna določiti ročici vzvoda, potrebni za dvig bremena,</li> <li>– zna pripraviti sistem škripčevja in izračunati silo za dvig kot silo v pritrdišču,</li> <li>– zna pripraviti in uporabiti klančino za dvigovanje (kotaljenje) okroglih predmetov ter izračunati potrebno silo,</li> <li>– opiše varnostne ukrepe pri dvigovanju;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– izračuna silo, potrebno za dvig,</li> <li>– pripravi sistem škripčevja in izračuna silo za dvig kot silo v pritrdišču;</li> </ul>
Osnove hidrostatične in hidromehanike	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna značilnosti tekočin,</li> <li>– pozna zakone, ki vplivajo na pretok tekočin po ceveh,</li> <li>– opiše zakonitosti pri pretakanju tekočin v veznih posodah,</li> <li>– zna predvideti in izbrati optimalne gasilne armature za doseganje želenega učinka,</li> <li>– pozna zakonitosti pri dviganju bremen s pomočjo hidravlike ali pnevmatike,</li> <li>– opiše zakonitosti</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– zna izračunati težo različnih tekočin,</li> <li>– zna izračunati tlak, ki ga posamezna tekočina povzroča na dno posode,</li> <li>– zna izračunati silo, ki jo tekočina povzroča na steno posode in za preproste primere določi prijemališče te sile,</li> <li>– izračuna silo na bat cilindra,</li> <li>– izračuna dvižno silo zračne blazine glede na tlak ter opiše njene omejitve in ukrepe za</li> </ul>



	<p>Bernoullijeve enačbe,</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- opiše in obrazloži princip Venturijeve cevi,</li> <li>- opiše nevarnosti hidravličnega udara in ukrepe za njegovo zmanjšanje;</li> </ul>	<p>varnejše delo,</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- izračuna iztočno hitrost vode skozi ročnik, pretočno količino ter reakcijsko silo curka,</li> <li>- izračuna tlačne izgube v ceveh ter določi pritisk, potreben za delo v cevovodu;</li> </ul>
Energija, njeno spreminjanje in prenos	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pozna praktične primere spreminjanja mehanskih energij med seboj,</li> <li>- pozna zakonitosti po katerih se energije spreminjajo iz ene v drugo obliko,</li> <li>- pozna možnosti in zakonitosti pri prenosu toplote med telesi,</li> <li>- zna pretvarjati posamezne enote med seboj,</li> <li>- opiše možnosti za prenos toplote med telesi,</li> <li>- opiše značilnosti toplotno izolativnih predmetov.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- opiše praktičen primer spreminjanja mehanskih energij med seboj,</li> <li>- grafično prikaže prehod toplote skozi steno.</li> </ul>

**Ime predmeta: Kemija v gasilstvu, osnove gorenja in gašenja s poskusi – KEM**

<b>Vsebina</b>	<b>Informativni cilji</b> (vsebina, teorije, modeli, strokovni standardi) Udeleženeec:	<b>Formativni cilji</b> (veščine, metode, postopki, koncepti, strategije) Udeleženeec:
Kemija v gasilstvu		
Nevarne snovi	<ul style="list-style-type: none"> <li>– navede definicijo nevarne snovi,</li> <li>– pozna ključni vir nevarnih snovi;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– upošteva predpise s področja kemije v gasilstvu, s poudarkom na načrtovanju in izvedbi posegov;</li> </ul>
Vrste nevarnih snovi	<ul style="list-style-type: none"> <li>– spozna vrste nevarnih snovi;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna in razlikuje nevarne snovi glede na nevarnost;</li> </ul>
Skupine nevarnih snovi	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna spekter nevarnih snovi in njihovo označevanje,</li> <li>– pozna glavne skupine nevarnih snovi,</li> <li>– pozna opise tehničnih varnostnih podatkov,</li> <li>– pozna nevarnosti razredov in podrazredov,</li> <li>– pozna oznake za nevarne snovi in nevarnosti;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– upošteva lastnosti kemijskih snovi pri preventivnem in kurativnem delovanju ob stiku s požari in nevarnimi snovmi;</li> </ul>
Snovi	<ul style="list-style-type: none"> <li>– razume reaktivnost in fizikalno obnašanje snovi,</li> <li>– nadgradi razumevanje pojma snovi in agregatnih stanj snovi z razporeditvijo in gibanjem gradnikov (delcev),</li> <li>– elemente oz. spojine (kot čiste snovi) opredeli z gradniki – atomi oz. molekulami in pridobi predstave o njihovi relativni velikosti,</li> <li>– spozna simbol oz. formulo kot zapis za atom elementa oz. molekulo spojine;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– obvladuje delo z nevarno snovjo glede na vrsto in njene fizikalne in kemične lastnosti;</li> </ul>
Osnovni kemijski zakoni	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna osnovne kemijske zakone;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– upošteva osnovne kemijske zakone;</li> </ul>
Lastnosti atomov	<p>pozna</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– zgradbo atoma,</li> <li>– razporeditev elektronov po skupinah,</li> <li>– zunanje in valenčne elektrone,</li> <li>– izotope,</li> <li>– vrstno/atomsko število,</li> <li>– masno število,</li> <li>– skupino, periodo,</li> <li>– ionsko vez,</li> <li>– ionske spojine oz. kristale,</li> <li>– kovalentno vez, skupni oz. vezni elektronski par,</li> </ul>	

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- enojne, dvojne in trojne vezi,</li> <li>- polarno in nepolarno kovalentno vez,</li> <li>- razlike med (ne)polarnostjo vezi in (ne)polarnostjo molekule,</li> <li>- izbrane lastnosti ionskih in kovalentnih spojin (topnost, električno prevodnost idr.);</li> </ul>	
Energija in kemijska vez	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pozna lastnosti eksotermne in endotermne reakcije,</li> <li>- pozna toplotne učinke pri kemijskih reakcijah;</li> </ul>	
Kislina in baze	<p>pozna</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kisline in baze v okolju,</li> <li>- indikatorje,</li> <li>- pH lestvico,</li> <li>- opredelitev kislinskih in baznih,</li> <li>- kemijske formule osnovnih kislinskih in baznih,</li> <li>- nevtralizacijo, soli,</li> <li>- raztopine (koncentrirane, razredčene, nasičene) in topnost,</li> <li>- masno koncentracijo,</li> <li>- uporabo in vpliv kislinskih, baznih in soli na okolje,</li> <li>- razlikuje med kislinskimi, baznimi in solmi ter zna napisati formule nekaterih osnovnih kislinskih, baznih in soli,</li> <li>- opredeli reakcije med kislinskimi in baznimi kot reakcije nevtralizacije, pri katerih nastanejo soli in voda,</li> <li>- razlikuje med pojmi raztopina, topilo, topljenec in topnost;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- loči nekaj snovi s kislinskimi in baznimi lastnostmi iz svojega okolja,</li> <li>- z uporabo indikatorjev razlikuje med kislinskimi, baznimi in nevtralnimi raztopinami,</li> <li>- uporablja pH-lestvico kot merilo za določanje kislosti oziroma bazičnosti vodnih raztopin,</li> <li>- zna izračunati masni delež topljenca v raztopini oziroma odstotno koncentracijo;</li> </ul>
Ogljikovodiki	<p>pozna</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- verižno in položajno izomerijo,</li> <li>- lastnosti ogljikovodikov,</li> <li>- gorenje ogljikovodikov,</li> <li>- substitucije in adicije,</li> <li>- polimerizacijo,</li> <li>- ključne okoljske težave,</li> <li>- nafto in zemeljski plin kot vira ogljikovodikov in osnovno delitev ogljikovodikov,</li> <li>- polimere in nevarnosti pri uporabi ter ukrepe za njihovo preprečevanje;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- loči nevarnosti tekočih in plinastih ogljikovodikov;</li> </ul>
Skupine organskih kisikovih	pozna	<ul style="list-style-type: none"> <li>- razlikuje med alkoholi,</li> </ul>

spojin	<ul style="list-style-type: none"> <li>- lastnosti in uporabo organskih kisikovih spojin, maščobe,</li> <li>- mila,</li> <li>- ogljikove hidrate – monosaharide, disaharide, polisaharide,</li> <li>- kondenzacijske polimere,</li> <li>- vpliv organskih kisikovih spojin na okolje,</li> <li>- osnovne lastnosti ter uporabo maščob in mil;</li> </ul>	karboksilnimi kislinami in estri na podlagi zgradbe (funkcionalnih skupin in njihovih lastnosti);
Aminoskupina in aminokislina	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pozna aminokislina kot dušikove organske spojine z dvema funkcionalnima skupinama;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- prepozna vpliv dušikovih organskih spojin na okolje;</li> </ul>
Množina snovi, mol, molska masa snovi	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pozna pojem množina snovi in enoto za množino snovi mol,</li> <li>- pozna osnove kemijskega računanja;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- izračuna maso snovi iz množine snovi in obratno;</li> </ul>
Radioaktivnost	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pozna bistvo radioaktivnosti,</li> <li>- pozna osnovno ukrepanje ob nezgodi,</li> <li>- razume nastanek radioaktivnosti,</li> <li>- navede razliko med procesoma cepitve in zlivanja atomskih jeder;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- je sposoben presoditi nevarnost sevanja;</li> </ul>
Osnove gorenja in gašenja		
Osnove gorenja	<p>seznan se z</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- osnovami gorenja,</li> <li>- principi gorenja,</li> <li>- mehanizmi gorenja snovi,</li> <li>- kisikom kot virom gorenja, popolnim in nepopolnim izgorevanjem,</li> <li>- gorljivostjo snovi,</li> <li>- značilnimi standardnimi požarnimi krivuljami,</li> <li>- produkti gorenja,</li> <li>- načini izgorevanja snovi, eksplozijo,</li> <li>- samovžigi,</li> <li>- katalizo gorenja,</li> <li>- pozna lastnosti kisika kot vira gorenja,</li> <li>- pozna gorljivost snovi,</li> <li>- zna predvideti produkte gorenja glede na način gorenja,</li> <li>- spozna temperaturni spekter požarov,</li> <li>- pozna osnove eksplozijskega varstva in eksplozijske meje,</li> <li>- pozna nastanek</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- razume proces gorenja,</li> <li>- je sposoben nadzorovati gorenje,</li> <li>- predvidi razkrojne produkte gorenja,</li> <li>- loči pojma fizikalne in kemijske eksplozije;</li> </ul>

	<p>samovžigov oziroma njihovo preprečevanje;</p>	
<p>Lastnosti snovi med gorenjem</p>	<p>spozna</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- gorenje trdnih snovi,</li> <li>- gorenje tekočih snovi,</li> <li>- gorenje plinov,</li> <li>- napredovanje toplote skozi snov,</li> <li>- spremembe agregatnih stanj,</li> <li>- značilne temperature – temperatura plamenišča, vnetišča in samovžiga,</li> <li>- meje vnetljivosti,</li> <li>- ohladitvene razdalje pojava BLEVE in UVCE;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- prepozna obnašanje različnih snovi med gorenjem in iz njega izhajajoče posledice;</li> </ul>
<p>Gorenje z žarenjem in uplinjanjem</p>	<p>spozna</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pogoje za žarenje,</li> <li>- zgorevanje z uplinjanjem – pirolizo;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- prepozna gorenje s pirolizo ali žarom;</li> </ul>
<p>Hitrost zgorevanja</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- spozna hitrost zgorevanja glede na vrsto in količino gorljive snovi, postavitev goriva, lokacijo plamena (plamen v sredini, v kotu, ob steni);</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- razume vplive na hitrost gorenja;</li> </ul>
<p>Gorenje kapljic</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- spozna razliko med zgorevanjem vnetljivih tekočin, ko so te razpršene v drobne kapljice – hitrost napredovanja zgorevanja, vplivi gorenja, odvisnost od temperature plamenišča;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- prepozna nevarnosti pri gorenju kapljic;</li> </ul>
<p>Gorenje prahu</p>	<p>spozna</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pomen meja eksplozivnosti,</li> <li>- vrste in učinke prašnih eksplozij,</li> <li>- nevarnosti,</li> <li>- primere iz prakse;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- prepozna nevarnosti pri gorenju prahu;</li> </ul>
<p>Faze v razvoju požara</p>	<p>spozna</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- razvoj požara pred požarnim preskokom,</li> <li>- požarni preskok,</li> <li>- polno razviti požar, ko gorijo vse gorljive snovi v sobi,</li> <li>- upadanje požara;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- prepozna faze v razvoju požara;</li> </ul>
<p>Širjenje požara po prostoru</p>	<p>spozna širjenje požara zaradi</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- prenosa toplote neposredno med predmeti v prostoru,</li> <li>- prenosa toplote med pasom vročih plinov pod stropom in predmeti v prostoru,</li> <li>- gorečih letečih delcev,</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- oceni hitrost in obseg širjenja požara po prostoru;</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ponovi in utrdi pojme sevanje, prevajanje in prenos;</li> </ul>	
Požarni preskok in povratni udar	<p>spozna</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pojav požarnega preskoka – možnosti nastanka, okoliščine za nastanek, nevarnosti, ki iz tega izhajajo,</li> <li>- pojav povratnega udara,</li> <li>- možnosti nastanka, razmere za nastanek, nevarnosti, ki iz tega izhajajo,</li> <li>- druge pojave, povezane z nastankom in razvojem požara po objektu (npr. eksplozijo dimnih plinov);</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- prepozna razmere za nastanek požarnega preskoka in povratnega udara;</li> </ul>
Gašenje	<p>pozna</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vplive gasil in načinov gašenja na razvoj požara,</li> <li>- načine za optimalno gašenje,</li> <li>- razmere za nadzor gorenja,</li> <li>- spekter uporabe gasilnih sredstev.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- je sposoben odločati o optimalnem načinu gašenja.</li> </ul>

**Ime predmeta: Osnove elektronike in sistema zvez – ELZ**

<b>Vsebina</b>	<b>Informativni cilji</b> (vsebina, teorije, modeli, strokovni standardi) Udeleženeec:	<b>Formativni cilji</b> (veščine, metode, postopki, koncepti, strategije) Udeleženeec:
Osnove elektrotehnike	ponovi – merske enote in standarde v elektrotehniki – IC, – učinke, vrste in oblike električnega toka, – pregrevanje električnih elementov v povezavi s požarom, – definicijo dela in energije;	– uporablja predpisane merske enote;
Stroji, naprave in napeljave ter princip njihovega delovanja	– pozna različne izvedbe strojev, predvsem elektromotorjev, glede na posebnosti uporabe, – pozna eksplozijsko varnost, vodotesnost, prahotesnost (Ex- in IP-zaščito), – pozna frekvenčno odvisnost in posledice pri obratovanju delovnih strojev, – pozna električne naprave v gasilstvu (agregate, razvode, podaljške in spojne dele) ter njihovo pravilno uporabo;	– uporablja stroje, naprave in napeljavo glede na njihov namen ter skladno z navodili;
Osnovne oznake v jakotočnem omrežju	– pozna odnos ter razliko med visoko in nizko napetostjo, male napetosti ter uporabo vodnikov in izolacij glede na napetostne ravni;	– izvaja predpisane varnostne ukrepe pri delu z napravami pod električno napetostjo (električne naprave, električne instalacije);
Distribucija električne energije	– pozna načrtovanje uporabe električne energije v okolju – v stanovanjskih in blokovskih naseljih, industrijskih conah, obrtnih conah ter čistilnih napravah, – pozna postopek proizvodnje in prenosa električne energije, postopek transformacije in uporabe električne energije ter prostozračne in kabske elektroenergetske povezave;	– upošteva varnostne odmike in izvaja varne postopke pri delu v bližini elektrovodov;
Izmenični in enosmerni tok	– pozna stroje za proizvodnjo enosmerne in izmenične napetosti in	– upošteva varnostne odmike in uporablja varne postopke pri delu v bližini

	<p>toka ter princip delovanja in njene uporabnost pri avtomobilih z Otto motorji,</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna nevarnosti delovanja električnega toka na človeško telo ter posledice udara,</li> <li>– opredeli akumulatorje kot energijsko rezervo pri uporabi enosmerne napetosti in toka;</li> </ul>	elektrovodov;
Pojem visoke napetosti	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna način proizvodnje visoke napetosti in atmosfere razelektritve ter odvod in način njenega odvajanja s strelovodi,</li> <li>– pozna pojem napetostni lijak, napetost koraka ter varnostne ukrepe,</li> <li>– pozna nevarnosti statične elektrike;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– upošteva varnostne odmike in uporablja varne postopke pri delu v bližini elektrovodov;</li> </ul>
Načela zaščite v električnem omrežju pred posrednim in neposrednim dotikom električnih vodov	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna način in izvedbo tokovne in napetostne zaščite, male napetosti v električnih napravah ter dvojne izolacije,</li> <li>– pozna in zna pravilno uporabljati zaščitne elemente, namenjene varovanju uporabnika,</li> <li>– pozna osebno varovalno in drugo opremo,</li> <li>– pozna ukrepe prve pomoči pri nezgodi z električnim tokom;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– upošteva standardizirano in dovoljeno zaščito proti previsoki napetosti dotika,</li> <li>– izvaja ukrepe prve pomoči pri nezgodi z električnim tokom;</li> </ul>
Varnostni ukrepi pri gašenju naprav pod električno napetostjo	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna varnostne razdalje v električnem omrežju in jih upošteva pri intervenciji,</li> <li>– pozna ustrezne ročnike, curke, odmike ter ustrezna gasilna sredstva za gašenje naprav pod napetostjo,</li> <li>– pozna tehnično izvedbo kablskih mrež, visokonapetostnih transformatorskih postaj in elektromotornih pogonov na visoki napetosti in jih upošteva pri intervenciji,</li> <li>– pozna visokonapetostne razdelilne transformatorske postaje in elektroenergetski razvod,</li> <li>– pozna pet varnostnih pravil pri odklopu naprav</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– uporablja ustrezne elemente za varovanje gasilca pri uporabi električnih naprav;</li> </ul>



	<p>pod napetostjo,</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pozna pravilne ukrepe ob nepravilnem delovanju električnih naprav,</li> <li>- opredeli človeka kot električnega prevodnika,</li> <li>- pozna sklenitev tokokroga in opredeli posledice za človeka glede na moč, frekvenco in obliko električnega toka;</li> </ul>	
Sistem zvez	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pozna sistem zvez, ki se uporablja v gasilstvu ter osnovne zahteve za postaje, ki lahko delujejo v njem;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- uporablja sistem zvez skladno z navodili;</li> </ul>
Značilnosti in vrste radijskih postaj	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pozna tehnične zahteve za stacionarne, premične in prenosne radijske postaje ter njihove značilnosti;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- upošteva osnovne principe v prometu in pri delu z radijskimi postajami;</li> </ul>
Principi v prometu in pri delu z radijskimi postajami	<ul style="list-style-type: none"> <li>- razume principe pri vzpostavljanju radijskega prometa;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zna uporabljati radijske postaje;</li> </ul>
Alarmiranje	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pozna sestavne dele in funkcijo sistema alarmiranja;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- se odzove glede na stopnjo alarma;</li> </ul>
Sistem osebnega klica	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pozna sistem osebnega klica, njegovo funkcijo ter možnosti, ki jih ponuja v gasilski službi;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- uporablja sistem osebnega klica skladno z namenom;</li> </ul>
Sistem javnega alarmiranja	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pozna glavne vrste siren v javnem alarmiranju;</li> </ul>	
Alarmni znaki	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pozna alarmne znake za posamezno vrsto nevarnosti ali nesreče;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- prepozna alarmne znake za posamezno vrsto nesreč in ustrezno ukrepa;</li> </ul>
Vzdrževanje naprav	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pozna temeljne napotke za vzdrževanje naprav in njihovih delov;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- skrbi za ustrezno vzdrževanje naprav in njihovih delov;</li> </ul>
Vzpostavitev zvez	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pozna temeljne principe dela z radijskimi postajami,</li> <li>- se nauči vzpostavljati zveze v različnih sistemih zvez,</li> <li>- usvoji komunikacijo med različnimi uporabniki sistema zvez v gasilstvu.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vzpostavi in vzdržuje ustrezno komunikacijo med različnimi uporabniki sistema zvez v gasilstvu.</li> </ul>

**Ime predmeta: Osnove računalništva in informatike – RAČ**

<b>Vsebina</b>	<b>Informativni cilji</b> (vsebina, teorije, modeli, strokovni standardi) Udeleženeec:	<b>Formativni cilji</b> (veščine, metode, postopki, koncepti, strategije) Udeleženeec:
<p>Računalništvo in informatika:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pomen računalništva in informatike,</li> <li>– informatika, informacija, podatek</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna področja uporabe računalnika,</li> <li>– razume definicijo računalnika, informatike, merske enote (bit, byte);</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– obvlada teoretične osnove za delo z računalnikom;</li> </ul>
<p>Računalniški sistem:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– strojna oprema,</li> <li>– programska oprema</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– seznanjeni se s strojno in programsko opremo,</li> <li>– pozna povezavo med strojno in programsko opremo,</li> <li>– pozna glavne dele strojne opreme,</li> <li>– pozna osnovno programsko opremo;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– loči strojno in programsko opremo;</li> </ul>
<p>Uporabniška programska oprema:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– obdelava besedil,</li> <li>– preglednice,</li> <li>– izdelava predstavitev,</li> <li>– baze podatkov,</li> <li>– programi za delo z geografskimi, informacijskimi sistemi (GIS),</li> <li>– namenski programi</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna prednosti dela z računalnikom pred ročnim delom,</li> <li>– nadgradi znanje uporabe urejevalnika besedil: vnaša, oblikuje, tiska, ureja in shranjuje sporočila, uporablja različne pisave in tipe pisav, zna oblikovati dokument v obliki seminarske naloge,</li> <li>– nadgradi znanje o delu s preglednicami: vnaša in oblikuje podatke, se nauči uporabljati temeljne formule (npr. vsota, povprečje) in izdelati, shraniti ter tiskati izdelek,</li> <li>– nadgradi znanje o izdelavi elektronskih prosojnic (slik, filmov itn.), za vse elemente predstavitev zna izdelati animacijo,</li> <li>– spozna bazo podatkov in GIS, ki jih potrebuje pri svojem delu,</li> <li>– spozna program Fire training in Hazmat training,</li> <li>– spozna bazo Nev snov,</li> <li>– spozna aplikacijo SPIN, njen namen in zna vnašati podatke vanjo;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– uporablja računalniško strojno in programsko opremo v gasilstvu,</li> <li>– uporablja računalnik pri vsakdanjem delu,</li> <li>– uporablja računalnik za pisanje besedil, pripravo preglednic in izdelavo predstavitev,</li> <li>– uporablja različne programe oziroma aplikacije z gasilsko tematiko: Fire training, Hazmat training, Nev snov, SPIN, GIS itn.;</li> </ul>
<p>Varovanje podatkov:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– varovanje osebnih podatkov,</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pozna pojem »osebni podatek« in »občutljivi osebni podatek«,</li> <li>– pozna zaščito pred</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– varuje osebne podatke,</li> <li>– uporablja zaščito pred računalniškimi virusi.</li> </ul>

<ul style="list-style-type: none"><li>- protivirusna zaščita,</li><li>- elektronski podpis</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- računalniškimi virusi,</li><li>- pozna namen</li><li>elektronskega podpisa.</li></ul>	
--	---	--

Ime predmeta: Gradbeništvo – GRA

Vsebina	Informativni cilji (vsebina, teorije, modeli, strokovni standardi) Udeleženeec:	Formativni cilji (veščine, metode, postopki, koncepti, strategije) Udeleženeec:
Gradbeni materiali	– pozna gradbene materiale in njihove mehanske lastnosti, s poudarkom na obnašanju materialov ob požaru;	– upošteva mehanske lastnosti gradbenih materialov pri gašenju požara;
Zemeljska dela	pozna – način izvedbe zemeljskih del, – način varovanja gradbenih jam, – nevarnosti ob izvajanju zemeljskih del;	– upošteva predpisane varnostne postopke pri izvajanju zemeljskih del;
Stavbne konstrukcije	– pozna stavbne konstrukcije, njihovo obnašanje v požaru, potresu ali drugi nesreči;	– upošteva posebnosti različnih stavbnih konstrukcij med intervencijami ob različnih nesrečah;
Pomožne gradbene konstrukcije	– pozna pomožne gradbene konstrukcije, ki so namenjene podpiranju ali ojačitvi ob potresu, eksploziji ali ob večjem požaru poškodovanih ali izrabljenih gradbenih konstrukcij;	– izbere ustrezne pomožne gradbene konstrukcije za podporo ali ojačitev poškodovanih ali izrabljenih gradbenih konstrukcij;
Komunalni vodi	– pozna vrste komunalnih vodov, njihovo funkcijo in nevarnosti, ki jih komunalni vodi povzročajo ob različnih nesrečah.	– upošteva nevarnosti, ki jih lahko povzročijo komunalni vodi ob različnih nesrečah.

**Ime predmeta: Praktično usposabljanje – PRA-POLIGON**

<b>Vsebina</b>	<b>Informativni cilji</b> (vsebina, teorije, modeli, strokovni standardi) Udeleženeec:	<b>Formativni cilji</b> (veščine, metode, postopki, koncepti, strategije) Udeleženeec:
Varnost in zdravje pri delu	<ul style="list-style-type: none"> <li>– spozna pomen določil o varnosti in zdravju pri delu ter nujnost njihovega doslednega spoštovanja v praksi;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– upošteva navodila za varno delo,</li> <li>– uporablja predpisano osebno in skupno varovalno opremo (dihalni aparat, štiri stopnje osebne zaščite itn.)</li> <li>– prepozna nevarnosti in uporablja ustrezno varovalno opremo in postopke pri delu na nevarnih mestih (ob prisotnosti nevarne snovi, na kraju, kjer bi zaradi položaja osebe lahko prišlo do padca, poškodbe, zdrsa itn.)</li> <li>– varuje sebe in sodelavce (vzajemno varovanje) in jim pomaga, da dosežejo optimalne učinke,</li> <li>– obvešča odgovorno osebo o okvarah in nevarnostih;</li> </ul>
Vzdrževanje opreme	<ul style="list-style-type: none"> <li>– spozna celoten postopek vzdrževanja opreme v praksi;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– pripravi in preveri stanje opreme pred uporabo in po njej,</li> <li>– po uporabi očisti in pospravi opremo in vozila,</li> <li>– preverja opremo skladno z navodili,</li> <li>– izloči neustrezno opremo;</li> </ul>
Osnovne gasilske veščine	<ul style="list-style-type: none"> <li>– s praktičnim delom spozna osnovne gasilske veščine;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– ravna z ročnim orodjem (izvijachi, cevni kleščami, kladivom itn.),</li> <li>– ravna z delovnim orodjem (sekiro, vilami, lopato itn.),</li> <li>– usposobi se za uporabo izolirnega dihalnega aparata v zahtevnih okoliščinah in položajih,</li> <li>– uporablja in vzdržuje gasilne armature za dobavo gasilnega sredstva (gasilno cev, trojak, ročnik itn.),</li> <li>– uporablja in vzdržuje prenosne in prevozne gasilne črpalke,</li> <li>– uporablja gasilnike z različnimi gasilnimi sredstvi in predstavi njihovo uporabo,</li> <li>– uporablja različne lestve</li> </ul>

		<p>za delo na višini (jih postavlja, se giblje po njih in jih uporablja za reševanje in gašenje),</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- uporablja različne transportne prijeme za prenos poškodovancev,</li> <li>- uporablja vravno tehniko za aktiven in pasiven dostop do poškodovancev,</li> <li>- upravlja prenosne naprave za pomoč pri gašenju (agregat, ventilator itn.),</li> <li>- uporablja električne naprave za delov gasilstvu (kotno rezalko, obodno žago itn.),</li> <li>- uporablja različne elektronske inštrumente za merjenje in nadzor (detektorje, IR-kamero),</li> <li>- v različnih okoliščinah in položajih napelje gasilni cevovod (tridelni napad) za dobavo vode do požara (stopnišče, lestev, streha itn.),</li> <li>- ravna z ročnikom za ohlajanje dimnih plinov in gašenje plamenov,</li> <li>- zagotovi dodatno razsvetljavo za delo ob slabi vidljivosti (dim, tema itn.),</li> <li>- uporablja naprave za vleko, dvig in spust bremen,</li> <li>- uporablja opremo za stabilizacijo bremen,</li> <li>- uporablja motorno žago, motorno rezalko in druge naprave za razrez in odstranjevanje ovir in sprostitev prehoda, za prezračevanje itn.</li> <li>- uporablja naprave za tehnično reševanje na zrak, hidravlično olje – dvižne blazine, hidravlična orodja itn.,</li> <li>- zavaruje kraj nesreče (požarno in prometno zavarovanje, preprečitev dostopa nepooblaščenim osebam itn.);</li> </ul>
Operativni postopki dela	- v praksi spozna način izvajanja operativnih postopkov dela;	- rešuje poškodovane osebe (dostopa do njih, jih zavaruje, imobilizira in

		<p>opravi varno iznošenje),</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rešuje ljudi in živali z višin ali globin s pomočjo vrhne tehnike in druge opreme,</li> <li>- varno vstopa v goreči objekt ali prostor s požarom,</li> <li>- načrtno se giblje in preiskuje v razmerah slabe vidljivosti,</li> <li>- napreduje po objektu in ohlaja dimne pline v razmerah požarnega preskoka, povratnega ognja itn.</li> <li>- uporabi različne načine prezračevanja za optimizacijo reševanja in gašenja pri notranjem požaru, nesreči z nevarno snovjo itn.</li> <li>- locira jedro požara ter opravi gašenje (gašenje od zunaj, gašenje z notranjim napadom itn.),</li> <li>- gasi požare različnih požarnih razredov (naftni derivati, kovine itn.),</li> <li>- uporablja naprave za gašenje, ki so vgrajene na vozila (vodni top, top na prah itn.),</li> <li>- zagotavlja gasilno vodo iz svojih in tujih virov,</li> <li>- posreduje pri intervencijah v različnih objektih oziroma vrstah gradenj in njihovih sklopih,</li> <li>- gasi požare v naravi,</li> <li>- rešuje ljudi, živali in premoženje ob požarih (požari objektov, vozil, naprav, inštalacij itn.),</li> <li>- stabilizira bremena (vozila, ruševine itn.) in prepreči premik med reševanjem,</li> <li>- zaščiti nevarne cone pri postopku reševanja (v vozilu, pri delu pod bremeni ali s prednapetimi in nevarnimi snovmi itn.),</li> <li>- premešča bremena in naprave za dostop in osvoboditev poškodovanca,</li> <li>- omogoči prosto pot za prenos poškodovanca na</li> </ul>
--	--	---

		<p>varno (iz vozila ali ruševin, s področja z nevarno snovjo, z višin in iz globin itn.),</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- med reševanjem ustrezno omeji ali odstrani vpliv naprav, ki so v okvari,</li> <li>- odpre vrata stanovanja oziroma osebnega vozila za reševanje ljudi ali premoženja,</li> <li>- rešuje ljudi, živali in premoženje ob različnih tehničnih intervencijah (iz vozil, izpod strojev in ruševin, iz dvigal, iz globin, v neurjih itn.),</li> <li>- upravlja naprave za omejitve in prečrpavanje nevarnih snovi in sanacijo nesreč zaradi njih,</li> <li>- določi in označi cone nevarnosti ob uhajanju nevarne snovi,</li> <li>- poskrbi za omejitve iztekanja in širjenje nevarne snovi v okolico,</li> <li>- začepi poškodbe na rezervoarju, cevovodu ali drugi opremi,</li> <li>- v ustrezne posode prečrpa nevarne snovi iz poškodovane embalaže,</li> <li>- zavaruje kraj nesreče, da ne pride do izbruha požara (požarno zavarovanje, odstranitev nevarnosti za vžig itn.),</li> <li>- meri trenutno koncentracijo nevarne snovi v različnih medijih,</li> <li>- opravi ekološko, požarno in prometno sanacijo kraja nesreče,</li> <li>- opravi dekontaminacijo oseb in opreme,</li> <li>- rešuje ljudi, živali in premoženje ob različnih intervencijah v nesrečah z nevarnimi snovmi (naftni derivati, kisline, baze, amoniak, klor, CO<sub>2</sub> itn.),</li> <li>- upošteva cestno-prometne predpise,</li> <li>- zavaruje sledi za poznejšo preiskavo vzroka nesreče,</li> <li>- upravlja različna gasilska vozila (vgrajene črpalke in druge naprave,</li> </ul>
--	--	--



		avtomobilsko lestev itn.), – usmerja delo sodelavcev za doseg optimalnega učinka;
Reševanje ljudi, živali in premoženja ter varovanje okolja	– spozna način reševanja ljudi, živali in premoženja ter varovanje okolja v požarnih in tehničnih intervencijah ter intervencijah z nevarnimi snovmi.	– rešuje ljudi, živali in premoženje ter skrbi za varovanje okolja v požarnih in tehničnih intervencijah ter intervencijah z nevarno snovjo skladno s formativnimi cilji, navedenimi pri predmetih: VZD, KEM, OGV, OPD, GOR, ELZ, PPO, MTR, GRA, POV, PIS in SPO.

**Ime predmeta: Praktično usposabljanje z delom v enoti – PRA-ENOTA**

<b>Vsebina</b>	<b>Informativni cilji</b> (vsebina, teorije, modeli, strokovni standardi) Udeleženeec:	<b>Formativni cilji</b> (veščine, metode, postopki, koncepti, strategije) Udeleženeec:
Osebna in skupna varovalna oprema v enoti	– spozna osebno in skupno varovalno opremo v enoti (osebni intervencijski komplet, IDA, opremo za delo na višini, opremo za delo z nevarnimi snovmi itn.);	– uporablja predpisano osebno in skupno varovalno opremo v enoti, – izdela povzetek uporabe osebne in skupne varovalne opreme v enoti;
Vozila v enoti	– spozna namen posameznega vozila v enoti;	– upravlja različna vozila v enoti, – izdela povzetek uporabe vozil, v katerem opiše namen, velikost, količino gasilnega sredstva in specifično opremo v vozilu;
Gasilna orodja in naprave v enoti	– spozna večje kose gasilnega orodja in naprav v enoti (lestve, prezračevalnike itn.);	– uporablja različna gasilna orodja in naprave, – izdela povzetek uporabe večjih kosov gasilnega orodja in naprav v enoti (lestev, prezračevalnikov itn.);
Druga oprema v enoti	spozna drugo opremo v enoti, kot so – polnilec pogonskih baterij, – električni zaganjač (Booster), – kompresorji (do 10 barov, do 330 barov itn.), – namenska oprema za čiščenje (cevi, obleke, IDA itn.), – druga oprema;	– uporablja drugo opremo v enoti, – izdela povzetek uporabe druge opreme v enoti;
Operativna struktura in odzivanje v enoti	– spozna operativno strukturo in odzivanje v enoti (velikost enote, število gasilcev, način obveščanja itn.);	– izdela povzetek delovanja operativne strukture in odzivanja v enoti;
Preventivna dejavnost v enoti	– spozna preventivno dejavnost v enoti (pregled RGA in hidrantnega omrežja, usposabljanje prebivalcev, ogledi enote itn.);	– izdela povzetek preventivne dejavnosti v enoti;
Intervencije v enoti	– seznanjeni se s pomembnimi intervencijami v preteklosti.	– sodeluje na intervencijah pri manj nevarnih delih, – izdela povzetek dela na intervencijah med praktičnim usposabljanjem z delom v enoti.

## 18 KONČNA DOLOČBA

Ta program začne veljati z dnem podpisa.

Z uveljavitvijo tega programa prenehajo veljati Program usposabljanja za gasilce (številka 849-02-1/99, z dne 12. 1. 1999), Program usposabljanja za gasilskega tehnika (številka 849-02-7/99, z dne 20. 7. 1999) in Program usposabljanja za pridobitev poklica gasilec (številka 012-8/2006-63, z dne 17. 12. 2007).

Aleš Hojs  
minister



**MERILA ZA PREIZKUS PSIHOFIZIČNIH SPOSOBNOSTI KANDIDATOV  
NA USPOSABLJANJU ZA POKLICNE GASILCE**



## **1 Ocena primernosti kandidata za preizkus**

Pred preizkusom morajo kandidati odgovoriti na zastavljena vprašanja o počutju. Če se pri posamezniku ugotovi rizični dejavnik za opravljanje preizkusa, se mu ta odsvetuje ali celo prepove.

Pred izvedbo preizkusa naj kandidat odgovori na vprašanja:

1. Ali imate kakšno prirojeno srčno napako ali obolenje?
2. Ali imate boleče, otekle ali vnete sklepe?
3. Ali med telesno aktivnostjo kdaj čutite v prsih pekočo bolečino ali pritisk?
4. Ali ste med hojo kdaj omotični ali vrtoglavci?
5. Ali ste trenutno izjemno utrujeni?
6. Imate trenutno vročino?
7. Jemljete kakšna zdravila?
8. Ali katerega od testnih orodij ne znate uporabljati?

Če je kandidat na vsa vprašanja odgovoril »Ne«, lahko opravi preizkus. Med preizkusom morata biti stalno prisotni najmanj dve osebi, če pride do kakršnih koli zdravstvenih težav.

## **2 Vsebina preizkusa psihofizičnih sposobnosti kandidatov na usposabljanju za poklicne gasilce**

Na začetku usposabljanja, pred odhodom na praktično usposabljanje z delom v enoti in pred zaključkom usposabljanja se izvede preizkus psihofizične sposobnosti.

Preizkus obsega:

1. merjenje telesne višine,
2. merjenje telesne teže,
3. izračun koeficienta telesne mase,
4. Cooperjev test,
5. sklece,
6. dvigovanje trupa,
7. dvigovanje bremena iz počepa,
8. dvige iz vese na drogu.

Način ugotavljanja psihofizičnih sposobnosti kandidatov za poklicne gasilce in merila za izvedbo so podrobneje opisani v nadaljevanju.

## **3 Trajanje preizkusa**

Preizkus se izvede v dveh dneh tako, da se obremenjenost mišic v zaporednih vajah izključuje. Vrstni red izvedbe posameznih fizičnih preizkusov:





1. dan:
  - telesna višina,
  - telesna teža,
  - koeficient telesne mase,
  - Cooperjev test.
2. dan:
  - sklece,
  - dvigovanje trupa,
  - dvigovanje bremena iz počepa,
  - dvigi iz vese na drogu.

#### **4 Ogrevanje pred preizkusom in ohlajanje po njem**

Ogrevanje je najpomembnejši del vsakega vadbenega programa. Nikoli ga ne smemo skrajšati ali celo izpustiti. Svoje telo mora kandidat pripravljati na napor vsaj od 10 do 15 minut.

Ogrevanje:

- poživi srce in ožilje,
- pomaga mišicam k učinkovitejšemu krčenju,
- okrepi gibčnost celotnega telesa,
- srčni utrip dvigne z utripa v mirovanju na 40 %–60 % najvišje vrednosti,
- okrepi pretok sinovijske tekočine za gibljivejše sklepe,
- zmanjša nevarnost poškodb.

Vse vaje za ogrevanje delajte počasi in brez prekinitve. Poudarek mora biti na vajah, ki vsebujejo gibe, ki jih boste uporabili tudi v preizkusu. Ogrevajte se v hladnejših prostorih. Ogrevati se začnite oblečeni, nato pa postopoma odlagajte nepotrebne kose obleke. Preizkus začnite takoj po končanem ogrevanju, če to ni mogoče, se znova oblecite.

Za osnovno ogrevanje lahko po kratkem stretchingu (predvsem noge) odtečete približno 5 minut počasnega teka (pogovorni tempo). Če to ni mogoče, lahko kolesarite na sobnem kolesu, izvajate lahkotne poskoke čez kolebnico ... Priporočljivi sta vsaj po dve različni vaji za vsak del telesa (vrat, roke, trup, noge, gležnji). Za tiste dele telesa, ki bodo v glavnem delu vadbe še bolj obremenjeni, pa izvedemo dodatne ogrevalne vaje.

Ohlajanje:

- zniža srčni utrip in temperaturo telesa,
- sprosti mišice,
- zmanjša se možnost poškodb, ki so posledica utrujenosti.

Po preizkusu ne smemo zapustiti športne telovadnice razgreti. Izvedemo stretching, ponovno z vajami od glave do peta in v umirjenem ozračju.

#### **5 Način izvedbe preizkusa in merila za ugotavljanje psihofizičnih sposobnosti**

##### **5.1 Telesna višina**

Ugotavljamo stanje dolžinske razsežnosti telesa.

Potrebna oprema

Za izvedbo preizkusa se potrebuje:

- Martinov antropometer ali kak drug višinomer,
- lahko se uporabi ustni podatek testiranca.



**Naloga:**

- kandidat stoji vzravnan, stopala ima vzporedno drugo ob drugem, glavo ima v položaju, v katerem je vodoravna črta, ki veže spodnji rob očesne orbite in zgornji rob slušne odprtine,
- merilec stoji na levi strani kandidata in pazi na to, da je antropometer navpično ter neposredno vzdolž hrbta, nato spusti horizontalno prečko na teme kandidata,
- ocenjevanje: rezultat se odčita z natančnostjo do 0,5 cm,
- navodilo: merilna naprava mora stati na vodoravni podlagi. Kandidati morajo biti v vadbenem oblačilu in bosih.

## 5.2 Telesna teža

Ugotavljamo stanje voluminoznosti telesa

Potrebna oprema

Za izvedbo preizkusa se potrebuje:

- medicinska decimalna tehtnica ali osebna tehtnica,
- lahko se uporabi ustni podatek testiranca.

**Naloga:**

- kandidat stopi na sredino tehtnice in mirno stoji,
- ocenjevanje: merilec odčita rezultat z natančnostjo najmanj do 0,5 kg,
- navodilo: tehtnica mora stati na vodoravni podlagi. Kandidati morajo biti v vadbenem oblačilu, vendar ne v trenirki in bosih.

## 5.3 Koeficient telesne mase

Ugotavljamo stanje v razmerju med voluminozno in dolžinsko razsežnostjo telesa.

Potrebna oprema

Za preverjanje razmerja med voluminozno in dolžinsko razsežnostjo telesa je treba najprej izmeriti telesno višino in telesno težo. Nato pa v posebni tabeli odčitamo primernost telesne teže posameznika glede na njegovo višino in starost.

Formula za izračun  $KTM = \text{kg}/\text{višina v m}^2$

INDEX KTM	REZULTAT
< 18,5	Premajhna teža (presuh)
18,5–24,9	Normalna teža
25–29,9	Povečana teža (začetek povečane teže)
> 30	Prevelika teža (debelost)



#### 5.4 Cooperjev test

Ugotavljamo stanje in razvoj kandidatove splošne vzdržljivosti. Vstopna norma za oceno »Opravil« je preteči 2400 m v 11 minutah.

##### Potrebna oprema

Za izvedbo preizkusa se potrebuje:

- primerno dolga proga z možnostjo označevanja na vsakih 100 m,
- štoparica.

##### Naloga:

- ob prejšnjem ogrevanju s tekom in stretchingom predvsem spodnjih okončin, se kandidat postavi na startno črto,
- po začetnem signalu merilec sproži štoparico, kandidat začne teči, po 2400 metrih se mu odčita čas teka.

#### 5.5 Test »Sklece«

Ugotavljamo stanje in razvoj moči iztegovalk rok in ramenskega obroča. Vstopna norma za oceno »opravil« je 25 ponovitev v 1 minuti.

##### Potrebna oprema

Za izvedbo testa se potrebujejo:

- ravna podlaga,
- blazina,
- štoparica.

##### Naloga:

- kandidat leži na blazini v položaju za sklece v opori za rokami na iztegnjenih rokah (v oporo preide na povelje »Pripravi se!«),
- na povelje »Zdaj!« merilec časa požene štoparico, kandidat začne izvajati sklece,
- kandidat mora pri spustu preiti do najnižjega položaja, njegov partner šteje število ponovitev, vaja se izvaja z rokami v širini ramen ali tako imenovani razširjeni pozi, pomembno je, da se za ponovitev šteje spust do prsi in dvig do iztegnjenih rok,
- kandidat izvaja nalogo 60 sekund, v tem času si lahko vzame odmor poljubno dolgo, seveda pa je njegov končni cilj čim boljši rezultat,
- pred nalogo in po njej je treba dobro ogreti roke in ramenski obroč s stretchingom,
- merilčeva naloga je, da mora po začetnem signalu nadzorovati čas, popravljati morebitne napake pri izvajanju in dati končni signal za prekinitev naloge.

#### 5.6 Test »Dvigovanje trupa«

Pri kandidatu ugotavljamo stanje in razvoj moči trebušnih mišic. Vstopna norma za oceno »opravil« je 30 ponovitev v 1 minuti.

##### Potrebna oprema

Za izvedbo testa se potrebujejo:

- ravna podlaga,
- blazina,
- letvenik,
- štoparica.

##### Naloga:

- kandidat leži na blazini s pokrčenimi nogami pod pravim kotom,



- roke ima prekrižane na prsih, dlani pa na nasprotnih ramenih,
- kandidat se dviguje v sedeči položaj, roke se ne smejo odmakniti od prsi,
- dvigovanje v sede je končano, ko se komolci dotaknejo stegna,
- kandidat se vrača v začetni položaj tako dolgo, dokler se s sredino hrbta ne dotakne podlage,
- nog ne sme imeti zagozdenih v letvenik, temveč samo naslonjene.

Rezultat je število pravilno izvedenih ponovitev v 60 sekundah. Med posameznimi ponovitvami so dovoljeni odmori; s tem morajo biti kandidati seznanjeni pred začetkom izvajanja testa. Zapisujemo število pravilno izvedenih ponovitev v 60 sekundah.

Zelo pomembno je, da so noge pokrčene pod pravim kotom in da so kandidatova stopala v stiku s podlago. Drugi merilec da znamenje za začetek naloge, nadzoruje čas, popravlja morebitne napake pri izvajanju naloge in da znamenje, ko preteče 60 sekund.

### 5.7 Test »Dvigovanje bremena iz počepa«

Ugotavljamo stanje in razvoj moči iztegovalk nog (kvadriceps) ter stanje hrbtne muskulature.

Pri vaji je treba imeti raven hrbet in počepe delati tako, da se noge pri počepu upognejo do 90 stopinj v kolenih, breme je za vratom in se ga z rokami ne dviguje; masa bremena je 25 kg; vstopna norma za oceno »Opravil« je 20 ponovitev v 1 minuti.

Potrebna oprema

Za izvedbo testa se potrebuje:

- ravna podlaga,
- blazina ali parter,
- 25 kg uteži,
- ravna ročka za namestitev uteži, dolgih 2 m.

Naloga:

- kandidat stoji na blazini ali ravni podlagi, prek ramen za vratom mu dva pomočnika namestita 25-kilogramsko breme in mu ga pridržujeta do povelja merilca,
- ko je kandidat pripravljen, lahko začne izvajati počepe na merilčev znak,
- kandidat mora pri spustu preiti do položaja, da so kolena pokrčena pod kotom 90 stopinj, merilec šteje število ponovitev,
- kandidat izvaja nalogo 60 sekund, v tem času si lahko vzame poljubno dolg odmor, seveda pa je njegov končni cilj čim boljši rezultat,
- pred opravljenjo nalogo in po njej je treba dobro ogreti roke in ramenski obroč s stretchingom,
- merilčeva naloga po začetnem signalu je, da nadzoruje čas, popravlja morebitne napake pri izvajanju in da končni signal za prekinitve naloge.

### 5.8 Test »Dvigi iz vese na drogu«

Ugotavljamo stanje in razvoj mišic rok in ramenskega obroča (mišice upogibalke). Vstopna norma za oceno »Opravil« je 5 ponovitev.

Potrebna oprema:

- gimnastični drog ali žrd,
- štoparica.

Naloga:

- ob prejšnjem ogrevanju predvsem s stretchingom (roke in ramenski obroč) se kandidat (brez obutve) postavi v začetni položaj pod drog in čaka na začetni signal merilca,
- po začetnem signalu se zavihti na drog in se ga oprime v podprijemu,
- nato se poskuša dvigniti s pritegovanjem rok, kar poskuša toliko časa, dokler se z brado ne dvigne čez višino droga, takrat se mu šteje ponovitev,
- kandidat se nato spusti v spodnji položaj (iztegnjene roke), od koder nadaljuje s ponovitvami do popolne utrujenosti brez vmesnih odmorov,





- število ponovitev je tudi končni rezultat testa.

## **6 Izvajalec preizkusa**

Preizkus izvede športni pedagog ob prisotnosti uslužbencev gasilske šole.

## **7 Testni karton**

Rezultati preizkusa psihofizičnih sposobnosti kandidata za poklicnega gasilca se vpisujejo v testni karton, ki se hrani skupaj z drugo dokumentacijo, ki se nanaša na usposabljanje.



# TESTNI KARTON

Priimek in ime:	Datum:		Datum:		Datum:	
	Rezultat	Ocena	Rezultat	Ocena	Rezultat	Ocena
Leto rojstva:						
ATV – telesna višina						
AKG – telesna teža						
KTM – koeficient telesne mase						
Cooperjev test [2400 m v 11 minutah]						
Sklece [25 ponovitev v 1 minuti]						
Dvigovanje trupa [30 ponovitev v 1 minuti]						
Dvigovanje bremena iz počepa [20 ponovitev v 1 minuti]						
Dvig iz vese na drogu [5 ponovitev]						
Povprečna ocena						
Opombe :						

